

૧૧/૧૧

શ્રી

ભજન-સિંધુ.

૨૫/૧૧

ચોજક અને પ્રકાશક,

પ્રાંતિ દયારામ રત્નસિંહ શર્મા.

કચ્છ, સુમરીરાહા.

મુખ્ય.

‘ધી-મધુકર પ્રીન્ટીંગ વર્ક્સ’ ખીને લોહવાડો-ભુલેશ્વર,

પ્રીન્ટર વીરજીભાઈ ભગવાનજીએ

માલીક દયારામ રત્નસિંહ શર્મા ને માટે છાપ્યું.

સંવત ૧૯૭૭.

સને ૧૯૨૧.

શકે ૧૮૪૩.

કીંમત રૂ. ૧-૪-૦.

૯૫૦૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૫૦૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ લક્ષ્મીસિંધુ

વિષય ૬-૧૨૧

શ્રી ભજન-સિંધુ.

૯૭૭

ચોજક અને પ્રકાશક.

પંડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા.

કચ્છ, મુમરીશાહા.

મુંબઈ.

‘શ્રી મધુકર પ્રીન્ટીંગ વર્ક્સ’ ખીજે લોઈવાડા-ભુવેશ્વર.

પ્રીન્ટર વીરજીભાઈ ભગવાનજીએ

માલીક દયારામ રત્નસિંહ શર્મા ને માટે છાપ્યું.

સવત ૧૯૭૭.

સને ૧૯૨૧.

શકે ૧૮૮૩.

કીંમત રૂ. ૧-૪-૦.

વિધાપીઠ ગ્રંથાલય અર્પણ પત્રિકા.

૮૫૭૫૬

ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૮૫૦૬

૬-૧૨

વેદમૂર્તિ, ભારત વિભૂષણ લોકમાન્ય

બાલ ગંગાધર તીલકના અમર આત્માની

સુપવિત્ર સેવામાં.

આર્યાવૃત્તનાં પ્રાદ્યભોના ગૌરવતામાં અભિવૃદ્ધિ કરવા અને અખિલ જગત્નો શ્રેયસાધક આપના સુકોમળ કરકમળથી “શ્રીમદ્ભગવદ ગીતા રહસ્ય” તથા વેદોમાં “આર્યોનો ઉત્તર ક્રુવસ્થાન મૃગશિર્ષ” જે પુસ્તકો ધર્મ દ્રષ્ટિથી જોતા અંતઃકરણમાં નુતન જીવનનું દિગ્દર્શન કરાવે છે અથાગ માનસી શ્રમથી, પરોપકાર સુબુદ્ધિથી કર્મયોગનો પ્રતિપાદન કરવામાં આવેલ છે. સનાતન ધર્મનો સંરક્ષણ સુક્ષ્મ નિરક્ષણ આતુરતાની કસોટી અપૂર્વ બુદ્ધિબલ આત્મસંયમ વિગેરે આપનામાં સદ્ગુણો જોઈ આપના સ્થુલ લૌકિકનાં પ્રથમ સવંતસરીનાં સ્મારક તરીકે આ “ભજન-સિંધુ” નામક પુસ્તક હર્ષપૂર્વક આપના અમર આત્માને શાંતિ ઇચ્છતા અર્પણ કરતાં શ્રી પરમહયાળુ મહાપ્રભુને સાષ્ટાંગ દંડવત્ નમસ્કાર પ્રાર્થના કરું છું કે અમારા લોકનાન્યનાં અમર આત્માને શાંતિ બક્ષો ઇતિ શિવમ્ ॥

લી૦ તીલક ગીતારહસ્યનો ઉપાસક,

પંડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા.

ભૂમિકા.

લોકમાન્ય બાલ ગંગાધર તીલકના પ્રથમ સ્વતંત્રસરીના સ્મારક તરીકે બેઘડી ઇશ્વર સ્મરણ કરી પ્રભુ પાસે લોકમાન્યનાં અમર આત્માને શાંતિ માગીએ તે માટે “ ભજન-સિંધુ ” નામક પુસ્તક યોગવામાં આવ્યું છે.

જ્ઞાનચક્ર રઘુવંશી કૃષ્ણદાશ જ્વાલજી વર્મા તરફથી તથા પંડિત પ્રાણશંકર લાધારામ ઉર્ફે શુકદેવ પાસેથી તથા ઇતર સુજનો પાસેથી જે કીર્તનનોની મહદ મળીછે તેમનો હું સવિનય પુર્વક આભાર માનું છું. વિદ્યાવિલાસી બેશી વિકુલદાશ તથા બુધીરામ આણંદજી તરફથી પંડિત પીતાંબરજી તથા વ્યાસ હરિરામભાઈ તથા ત્રણલોકની સ્થિતિદર્શક દ્વાદુઓની મહદ મલી છે માટે તેમનો આભાર માનું છું.

ચિત્રોનો પરિચય—શ્રીપરમહયાણુ ઇશ્વરની સાકાર પ્રતિકૃતિ લોકચમાન તથા પંડિત પીતાંબર પુરૂષોત્તમ વેદાંતાચાર્ય તથા ન્યોતિપરસ્ત વ્યાસ હરિરામ સુરજી પંડિત શ્રી જયરામ ભાઈ ઉકેડા શર્મા.

અંતઃકરણને પવિત્ર કરવા માટે આધુનિક સમયમાં બેઘડી ઇશ્વરમાં તલીન થવા સાધુવર્યો, મહાનસતો, ભક્તોની અમૃત વાણીરૂપી ભજન. કીર્તન-પદોની ઘણીજ આવશ્યતા છે.

શ્રદ્ધાપૂર્વક ઇશ્વર ભજન કરતા આત્મીકળણ પ્રકાશમાન થાયછે.

લી૦

મુંબઈ—આપાડ કૃષ્ણપદ્મ
લોકચમાન પ્રથમ પુલ્કનિધિ
ઈંદુવાસરે શકે ૧૮૪૩.

પંડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા

મહાત્મા શ્રી અમૃતલાલ સુન્દરજી પઠિયાર પોતાનાં “સ્વર્ગના આનંદ”

પૃષ્ઠ ૧૬૪ માં ભજનનો બળ વિષે લખે છે કે,

“સંસાર સમુદ્ર તરવા માટે તલાણુ જોશે, હાથપગ પછાડવાથી કાંઈ તે નહીં તરાય”

“ધર્મનું લક્ષ મિંદુ એ છે કે, સંસાર સમુદ્ર તરવો કારણ કે જ્યારે સંસાર તરાય ત્યારેજ કર્મના અંધનમાંથી છુટી શકાય છે. જ્યારે સંસાર તરાય ત્યારેજ જન્મ મરણના ફેરામાંથી અચી શકાય છે. અને જ્યારે સંસાર સમુદ્ર તરાય ત્યારેજ મોક્ષ મેળવી શકાય છે. માટે સંસાર સમુદ્ર તરવાની ખાસ જરૂર છે. પણ યાદ રાખજો કે હાથપગ પછાડવાથી કાંઈ સંસાર સમુદ્ર તરી શકાતો નથી. પણ સંસાર સમુદ્ર તરવા માટે તો નાવ જોઈએ છે એ નાવ કયું? તે તમે જાણો છો? એ નાવ તે પ્રભુ ભજનનું નાવ છે. ભજનના નાવ વડે સંસાર સમુદ્ર તરી શકાય છે.” તેથી અનુભવી ભક્તો કહે છે કે:—

વ્રત, ઉપવાસ, દાન, તીર્થસ્નાન, વીગેરે ધર્મના જે કાંઈ અહારનાં સાધનો છે તે અથા સાધનો હાથપગ હલાવવાની નાનકડી નદીકે ગામનાં ઝાપાના તળાવમાં તરી શકાય, પણ હાથપગ હલાવીને કાંઈ સમુદ્ર તરી શકાય નહીં, તેમજ યાદ રાખજો કે, એવાં એવાં ધર્મના સાધનોથી કાંઈક થોડીઘણી મદદ મળે, પણ કાંઈ સંસાર સમુદ્ર તરાય નહીં. સંસાર સમુદ્ર તરવા માટે તો ભજનનું નાવ જોઈએ.

અંધુઓ! ભજન એ બહુભારી વાત છે એ માટે મહાત્માઓ એમ કહે છે કે, જે બાળ્યશાળી હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે.

જેના અનેક જન્મનાં પુણ્ય કૃત્ય થયાં હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જેનાં પાપ કષાયેલા હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જેને સદગુણનાં પંજા વાગ્યા હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જેના પુર્વના સંસ્કાર સારા હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જે દુઃખના ક્ષોડીમાંથી પસાર થયાં હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જેણે ધર્મનાં ઘણાં રસ્તાઓમાં ઘણાં પુરુષાર્થ કર્યો હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, જેણે સત્સંગ કર્યો હોય તેને ભજન કર્યાનું સુઝે છે, અને જેની ઉપર અતંત ઘણાંડના નાથની કૃપા ઉતરી હોય તેને ભજન કરવાનું સુઝે છે, કારણ કે:—

ભજન કરવાથી અંતરનાં દરવાજા ઉઘડી જાય છે, ભજન કરવાથી અનેક જન્મનાં પાપ કષાય નય છે, ભજન કરવાથી અંતરમાં શાંતિ આવતી જાય છે, ભજન કરવાથી હૃદયમાં મીઠાશ આવતી જાય છે, ભજન કરવાથી જંગળો ઓછી થતી જાય છે, ભજન કરવાથી નિરુદ્ધિપાણું આવતું જાય છે, ભજન કરવાથી ત્યાગવ્રતિ વધતી જાય છે, ભજન કરવાથી ભગવાનનો મહિમા સમગ્રનો જાય છે, ભજન કરવાથી મનમાં ઘણી જાતનું નવું બળ આવતું જાય છે, ભજન કરવાથી શાસ્ત્રનાં સિદ્ધાંતો સમગ્રના જાય છે, અને ભજન કરવાથી સૌ છવો ઉપરનો આત્મભાવ જગત થતો જાય છે. આવા આવા ભજનમાં અનેક ફાયદાઓ છે; માટે ભક્તો કહે છે કે:—

જે ભજન છે તે નાવ છે, અને ખીજ સાધનો છે તે હાથપગ પછાડવા જેવા છે અને યાદ રાખજો કે હાથપગ પછાડવાથી કાંઈ સંસાર સમુદ્ર તરી શકાય નહીં, એ સમુદ્ર તરવા માટે તો ભજનરૂપી નાવ જોઈએ, માટે જો સંસારરૂપી સમુદ્ર તરવા ઇચ્છા હોય તો ભજનરૂપી નાવને પકડી રાખજો ને એ નાવનો આધાર છોડાશોમાં એટલે સહેલાઈથી સંસાર સમુદ્ર તરી શકશો.

સ્વધર્મધુરંધર દેવજીભાઈ
પંડિત હરિરામ સુરજી વ્યાસ.

જન્મ સં. ૧૮૯૯.

મૃત્યુ ૧૯૬૫.

श्रीमत्सद्गुरुपीताम्बरप्रतापपञ्चकम्

—:०:—

वसंततिलकावृत्तम्

श्रीरामसद्गुरुपदाश्रितचञ्चरीक,
बापोःकृपाद्वगवलब्धनिजात्मबोध ।
पीताम्बराह गुरुदेव भवत्पदाब्ज-
संसेवनोद्भवमिदं फलमस्ति नूनम् ॥ १ ॥
ग्रंथस्य य “ द्विविधसौख्यलवावभास- ”
स्यालेखनेऽद्य मम साहसमेवमीदृक् ॥
मन्ये ततोऽस्य शरणं जनमोददञ्च
भाव्यं पदार्थवशदं विजयार्थदं वै ॥ २ ॥
किञ्चो भविष्यति विलासकरः प्रबंधः
संसाधितार्थघटनो विविधार्थबोधः ॥
मोक्षाऽर्थवन्तव विभोयदीहास्ति वाचा-
सञ्चारसारसगुंफितभावलेखः ॥ ३ ॥
इत्थं समस्तसुखहेतुवतां वरेण्यम्
संसारकर्तुं परितापहरंपरं मे ॥
श्रीऽसद्गुरोःसकलकारुणिकस्य नेत्रा-
पाङ्गप्रसंगकरणं शरणं सदाऽस्तु ॥ ४ ॥
श्रीऽसद्गुरोःसकलकारुणिकस्य नेत्रा-
पाङ्गप्रसंगकरणं शरणं सदाऽस्तु ॥ ४ ॥
श्रीबापोः । शैल्यवर्धो द्विजकुलजनिभृद्भूषणः कीर्तनीयः ॥
वैप्रे रत्नेश्वराख्यप्रथितगुणगणैर्वन्दनीये कुले ये
जाताः पीताम्बरार्या मम परमगुरुवःश्रेयसे संभवन्तु ॥ ५ ॥
ले:- श्रीगुरुचरणपादुकासेवनेप्सु गोविन्द शर्मणःसूनु
रत्नसिंह शर्मा धरादेवः

સ્થાપિત સં. ૧૯૬૨.

વિદ્યાવર્ધક પુસ્તકાલયના માત્રેક પડિત દયારામ રત્નસિંહ તરફથી પ્રગટ થયેલ પુસ્તકોની ટુંક યાદી.

૧ વિવિધબોધ પ્રકાશ (બાર ભાગમાં)	૧-૦-૦
૨ રત્નપ્રબોધ વચનામૃત સહસ્રી	૦-૮-૦
૩ સુબોધ સુધાકર	૧-૦-૦
૪ ચતુર ચિંતામણિ	૧-૦-૦
૫ પતિવૃતા પારસમણિ	૧-૦-૦
૬ દયાસાગર... ..	૧-૦-૦
૭ ભજન-ભૂષણ તથા ભક્તિ ભૂષણ (આ. ત્રીજી.)	૧-૪-૦
૮ ભજન મણિ	૧-૦-૦
૯ ભજન-ચંદ્રિકા (આ. બીજી.)	૧-૦-૦
૧૦ ભજન-સિંધુ	૧-૪-૦
૧૧ શિવ-ભજનાવળી (આ. ૪ થી.)	૧-૦-૦
૧૨ યશ-ચંદ્રિકા	૦-૪-૦
૧૩ આરતિ-સંગ્રહ	૦-૨-૦
૧૪ ગૌરક્ષા પંચરત્ન	૦-૦-૦
૧૫ સક્ષિપ સન્ધ્યાયા	૦-૦-૦
૧૬ શ્રીઓ માટે પાઠ પૂજન	૦-૬-૦
૧૭ વેદેશ વિદારણ	૦-૮-૦
૧૮ શુકનશાસ્ત્ર	૧-૦-૦

ઉપરના પુસ્તકોમાંથી જે શિક્ષકમાં ન હશે તે મોકલવામાં આવશે નહીં.
રીપ્લાય કાર્ડ અગર સ્ટેમ્પ મુકવા શિવાય જવાબ મળશે નહીં.

પડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા.

વગાદી, તુલશીદાસ મુરજ હાઉસ નં. ૩ મુંબઈ.

બાહર ખબર.

ધનામ રૂ. ૫૦ હું ધનામ.

અમારા તેલોમાં બ્લાઈટ ઓઈલ તથા આસ તેલ છે તેનું સાબીતી કરી આપનારને રૂ. ૫૦

ધનામ આપવામાં આવશે.

બનાવટી હેઅર ઓઈલો વાપરી

કંટાળેલાઓને અમુલ્ય તક.

ચંદ્રમણી ઓઈલ.

દરેક કુટુંબોમાં માન પામેલું ખુશખોદાર ચંદ્રમણી હેર ઓઈલ દીલને આનંદ આપનાર મનને પ્રવૃત્ત કરનાર આ હેર ઓઈલમાં હળવે તાગ પુષ્પનો મીઠો સુવાસ સમાયેલો હોવાથી અત્યંત લોકપ્રીય થઈ પડ્યું છે. સ્ત્રીઓની ખુબસુરતી તે તેના સુંદર વાળોને અગે રેહેલી

છે. અને તે સુંદર વાળ ચંદ્રમણી ઓઈલના ઉપયોગથી પ્રાપ્ત થાય છે વડી તેની બનાવટ રસાયણીક કલા વિધાનથી કરવામાં આવેલી હોવાથી તેના નામ પ્રમાણે જ ગુણ ધરાવે છે. મગજનું કામ કરનારા માસ્તરો, વિદ્યાર્થીઓ, વકીલો, સ્ત્રીઓ, પુરૂષો, બચ્ચાઓ આ ઓઈલનો ઉપયોગ કરવાથી માથાના તમામ દરદો દુર કરી માથાના વાળ કાલા અમર રહેવા અને અમરા વેલી સમાન લાંબા વધારી દેવાનો અગમ્ય ગુણ હોવાથી યોગ્ય સમયમાં આ હેર ઓઈલ પ્રાણપ્રીય થઈ પડ્યું છે. સોનાને ગીલીટ કરવાની જરૂર પડતી નથી. ફક્ત એકજવાર વાપરી ખાતરી કરો.

ખાટલી એકની કીંમત ચૌદ આના પૈસા જુદું.

ચુર્યકાન્ત દેવેન્દ્ર આમ. ખાટલીના રૂ. ૦-૮-૦

રીંગવમ આઈન્ડેમેન્ટ. [દરાજનો મલમ.] ખાટલીના રૂ. ૦-૪-૦

તાજે કલમ-લમારે ત્યાં દરેક પ્રકારના ચુલ્હો, તાવની ગોળીઓ, જુલાબની ગોળીઓ, ખાંસીની ગોળીઓ, મરડાની ગોળીઓ, કફ સીરપ, બાલામૃત, તજનોઅર્ક, ટુપેલ તેલ, નારંગીનું તેલ, નાગર તેલ, ખસ ખુજલી, અને ગરગુંમડ, વિગેરેના મલમો નેયાર મળશે. વેપારીઓને ભરપુર કમીશન આપવામાં આવશે.

વૈદ્ય કુબેરજી દામોદર સુકલ. સુચકાન્ત દેવેન્દ્ર ટીપો.

માંડવી કાથા બજાર રામમંદીર પોષ્ટ નં. ૩ મુંબઈ.

અનુક્રમણિકા.

પદ.	ભજન.	પાનું.	પદ.	ભજન.	પાનું.
૧	જય જનારધના ...	૨	૨૯ મિંદર દેખી દરે સુદામાજી ...	૧૪	
૨	શ્રી શીવ નિરંજના ...	૩	૩૦ કકા કૃષ્ણ તણી ભકિત કરીએ	૧૫	
૩	ભય હરો હરી ...	૩	૩૧ કરીએ કૃષ્ણ ઉપાસના ...	૧૬	
૪	આત્મતત્વ વિચાર ...	૪	૩૨ કકા કમઠ રૂપ ...	૧૮	
૫	કયું ન કરે દીલગન ...	૪	૩૩ કકા કાશીપતિ ત્રિપુરાસીરે ...	૨૧	
૬	વેદવચન કરકાન ...	૫	૩૪ ઓધા ભકિત નવધા પ્રકારની	૨૨	
૭	કર સદગુરુ પદ પ્યાર ...	૫	૩૫ ઓધા ભકિતએ શ્રેષ્ઠ ...	૨૨	
૮	દીનું અભયપદ દાન ગુરુજી...	૫	૩૬ સખી પ્રગટયા શ્રીરામ ...	૨૩	
૯	સદગુરુ દીન દયાળી...	૬	૩૭ સખી પ્રગટયા શ્રીકૃષ્ણ ...	૨૩	
૧૦	મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજ	૬	૩૮ સખી રથમાં ખેસી ...	૨૪	
૧૧	રામ ભજો સો જીત્યા ...	૭	૩૯ વાલા બોરા વીણ્યાં છે ...	૨૪	
૧૨	બાતનમે બીત ગયો ...	૭	૪૦ પિતા માત કુંટલ ...	૨૫	
૧૩	જગત જાલ માયા ...	૮	૪૧ પરિવ્રજા પરમ સુખદાર્ઢ	૨૫	
૧૪	જના હૈં જગકા ...	૮	૪૨ નીરાકારે આકારજી ઉપજ્યો...	૨૬	
૧૫	આજ મારી પુર્વ જન્મની ...	૮	૪૩ વિપ્ર વામન વેશ ધરી ...	૨૬	
૧૬	પ્યારાને મોરલીવારાનેરે ...	૯	૪૪ ગોચુનમે ગુલગાત ...	૨૬	
૧૭	કાનુકો ન જાણે મારી પ્રીત...	૧૦	૪૫ ગોચુનમે ગુલતાન બયોમન...	૨૭	
૧૮	જલ ભરવા કેમ જાઉં ...	૧૦	૪૬ કર નીશીદીન સતસંગ ...	૨૭	
૧૯	રાધેવર રંગ ભન્યોહે ...	૧૦	૪૭ સંતબીન સમસાન ...	૨૭	
૨૦	માયા લાગી માયા લાગી ...	૧૧	૪૮ દોદીન રહેજન ...	૨૮	
૨૧	બીગરી કોન સુધારે...	૧૧	૪૯ રૂંડે રૂંડું રટન સીતારામનુરે	૨૮	
૨૨	બલીહારી રશીઆ ગીરધારી	૧૧	૫૦ મોલો મોલો મુરખ ...	૨૮	
૨૩	એક દીન એશો પ્રાણી આવશે	૧૨	૫૧ પામ્યો પામ્યો ઉત્તમ અવતાર	૨૯	
૨૪	આવ્યો આવ્યો ઉત્તમ અવતાર	૧૨	૫૨ જીતીઆજી મુરખ હાથે ...	૨૯	
૨૫	પામ્યો પામ્યો ઉત્તમ અવતાર	૧૩	૫૩ સ્વાસેહી સ્વાસેહી સ્વાસા ...	૩૦	
૨૬	જીવ તું જનમ્યો જ્યારે ...	૧૩	૫૪ શ્રી નરહરનામ જપો ...	૩૦	
૨૭	હરિદાસા હરિદાસા ...	૧૪	૫૫ દયાનિધી દેવ ચરાચર ...	૩૧	
૨૮	તમે નામ નારાયણનુરે ...	૧૪	૫૬ પ્રજુ પડવે પ્રલાદ ...	૩૧	

અનુક્રમણિકા.

પદ.	ભજન.	પાનું.	પદ.	ભજન.	પાનું.
૫૭	શુવ પડવે પડયો મોહ ફંદમારે	૩૩	બારમાસી.		
૫૮	નમીએ શ્રીગુરુ પદ પાય ...	૩૪	૭૭	શોધે સતી પતીને ...	૪૯
૫૯	કંઠે પેહ્યો નેણે હાર ...	૩૬	રામ વિવાહ.		
૬૦	કહેછે આત્મા તનને... ..	૩૭	૭૮	જનકપુરમેં ઘરઘર હોત ...	૫૦
૬૧	સુણો તમે સાર સંસારી ...	૩૭	શિવ વિવાહ.		
૬૨	પ્રેમીજન પ્રેમને પાળે ...	૩૮	૭૯	અલોરે મન હીમાપુરમેં ...	૫૦
સદ્ગુરુ સ્તુતિ.			શ્રી હરીહરની પ્રાર્થના.		
૬૩	સ્વામી આએ તુમ શરણુ ...	૩૮	૮૦	મમ સંકટ શકર સર્વ હરો... ..	૫૧
૬૪	અકલ પુરુષ ગુરુ અવતારી ...	૩૯	૮૧	ગુરુ બીન કોણુ છોડાવત ફારી ...	૫૧
૬૫	મિલ્યા મોહી ગુરુ... ..	૩૯	૮૨	બંસુરી સુની મોહી બ્રજકા... ..	૫૨
૬૬	હમકોં નિજ દરશન... ..	૪૦	૮૩	વામન દિજ હરિરૂપ બનાયો ...	૫૨
ગાપી ગીત.			૮૪	ગજ લીનો તાર હરીને ...	૫૩
૬૭	વ્રજ સુધન્ય બ્યાં	૪૦	૮૫	ભય નરસિંહ પ્રભુજી ...	૫૩
વેણુ ગીત.			દોહરા.		
૬૮	એછે મહા હલ સખી ...	૪૩	૮૬	બર સાકર પ્રીતી નહી ...	૫૪
૬૯	પંખી ગણોજ મુનિઓ ...	૪૪	થાળ.		
૭૦	જુઠી જંગડે ફસાયકોં ભાધરે ...	૪૪	૮૭	સત્યનારાયણુ દેવ દયાલ ...	૫૭
૭૧	ગઢપણુ મારે નથી જોઈતો... ..	૪૫	૮૮	દશરથ સુત રઘુરાઈ ...	૫૭
૭૨	ગઢપણુમાં ગોવિંદ ગાશું ...	૪૬	૮૯	મારી પ્રેમ ભાવની છે યારી... ..	૫૮
૭૩	અહો મન ભાવ ધરીને ભજરામ ...	૪૭	કચ્છી સ્તોત્ર.		
૭૪	સજ્જન બીના ગમ પાવત નહીં ...	૪૭	૯૦	શંખવળે નારાયણુ દેવ ...	૫૮
૭૫	ગીરીવર સુંદર સ્યામ ...	૪૮	૯૧	શૌમલી આવો સુંદરી ...	૫૯
૭૬	કર્મકો પાત્ર અંકાર	૪૮	૯૨	મનીષા મનવશ કરીને ...	૬૧
			૯૩	મનીષા મનવશ કરતું ...	૬૧
			૯૪	અઘૌઠિકે મિષ્ટ સાગરકે ...	૬૧

॥ श्री हरि कृष्णाय नमः ॥

श्री भजन सिंधु.

भंगलायरणु.

॥ गोविन्देति सदा स्तानं, गोविन्देति सदा जयः ।

॥ गोविन्देति सदा ध्यानं, सदा गोविन्दं किर्तनम् ॥ १ ॥

॥ श्री विष्णुः षोडशनाम स्तोत्रम् ॥

॥ औपधे यिन्तये द्विष्णुं, भोजनेय जनार्दनम् ॥

॥ शयने पद्मनाभयं, विवाहेय प्रणपतिम् ॥ १ ॥

॥ युध्धे यक्षधरं देवं, प्रवासेय त्रिविक्रम् ॥

॥ नारायणं तनु त्यागे, श्रीधरं प्रिय संगमे ॥ २ ॥

॥ दुः स्वप्ने स्मर गोविन्दं, संकटे भद्र सुहृन् ॥

॥ कान्ते नारसिंहय, पावके जलशायिनम् ॥ ३ ॥

॥ जलमध्ये वराहय, पर्वते रघुनन्दनम् ॥

॥ गमने वामनं चैव, सर्व कार्येषु भाधवम् ॥ ४ ॥

॥ षोड शैतानि नामानि, प्रात इत्याययः पठेत् ॥

॥ सर्वपाप विनिर्मुक्तो, विष्णुलोके भवियते ॥ ५ ॥

॥ श्री હરિ કૃષ્ણાય નમઃ ॥

શ્રી ભજન સિંધુ.

૧

રાગ—કલ્યાણ.

જય જનારધના, પ્રભુ શાંતી વર્ધના,
ભક્તપાલ દીન દયાલ, હુષ્ટ મર્દના—જય.—ટેક.
રામચંદ્રનો રૂપ ધરીને, રાખી ધર્મની માજ,
રાવણ સરીખા હુષ્ટ હણીને, ટાળી સર્વની દાઝ—જય૦ ૧
કૃષ્ણચંદ્ર અવતાર ધરીને, રોળયાં હુષ્ટ અપાર;
ધર્મ સનાતન સ્થાપન કીધો, ધરણી ઉતાર્યો ભાર—જય૦ ૨
વામન રૂપ ધર્યો ગીરધારી, દેવરાજને કાજ;
ત્રણ પગમાં ભુમંડળ માર્યો, અર્ધપાદ બલીરાજ—જય૦ ૩
નૃસિંહ રૂપ ધર્યો ગીરધારી, ભક્તરાજ સુખ માટ;
માર્યો હિરણ્ય કંશ નખેથી, ટાળ્યો જન ઉચાટ—જય૦ ૪
દ્રૌપદીને બહુ ચીરજ પુર્યાં, હુષ્ટ સભા મોજાર;
ભક્તરાજ પાંડવને કાજે, કૌરવ માર્યાં હાર—જય૦ ૫
બાઈ મીરાનાં લાડજ પુર્યાં, જય ગીરધારી લાલ;
વિખનો ખ્યાલો અમૃત કીધો, કર્યો મીરાંને ન્યાલ—જય૦ ૬
નરસિંહ કંઠે હાર ધરીને, મોડયાં સૌના માન;
ગરૂડ તણને ગજ મુકાવ્યો, જય જય શ્રી ભગવાન—જય૦ ૭
જેષ્ઠાસ મુગો ભુગ જીવન, રહેજો ઉર મોજાર;
કામ ક્રોધ મદ લોભ નિવારી, ઉગારે કીરતાર—જય૦ ૮

૨

રાગ—ઐશ્વર્ય.

શ્રી શીવ નીરંજના, જય ભીડ ભંજના,
અર્ચુ શર્ણુ છું તમરિ ભક્ત વંદના;
શીશ ગંગને ભસ્મ અંગ છો, વ્યાપક હામો હામ,
કૃપા કરી મમ હૃદય ખીરાને, વંદુ કરી પ્રણામ—શ્રી શીવ૦
મારકંડ આળ્યો તમ શર્ણુ, ઉભાર્યો તત્કાલ,
યમરાજનો માન ઉતારી, અમર કર્યો નીજ ખાલ—શ્રી શીવ૦
શ્રીમત્શકરે સ્વામી રૂપે, પ્રગટ થયાં પૃથ્વી માહે,
જૈન બોધ મત ફંદ હટાવ્યાં, સ્થાપ્યો સનાતન ન્યાય—શ્રી શીવ૦
જીવ શીવનું બીનપણું તેમાંથી કલપાય,
ભાગ ત્યાગનાં ન્યાય વડે, તે જીવ શીવ ઓળખાય—શ્રી શીવ૦
ભય ભીડ ભંજન જય આનંદ ધન, ભવજલ તારનહાર;
અંતર ભમી અગ જગવ્યાપી, રેન્ને ઉર મોઝાર—શ્રી શીવ૦
શ્રી મત્શકરાચાર્ય દયાલુ, જ્ઞાન તણું ભંડાર;
મેહર કરી અજ્ઞાન નિવારો, ટાળો ભય સંસાર—શ્રી શીવ૦
જેપ્રાસમ કહે કરજોડી, સત્ય ચીદ આનંદ દેવ;
નાશ કરો અહંકાર અમારો, સ્થાપો ઉર શુભ દેવ—શ્રી શીવ૦

૩

રાગ—ઐશ્વર્ય.

ભય હરો હરી કરુણાં દયા ધરી,
જન્મ મર્ણુ જગત ફંદ કબૂત દુર કરી—ભય૦—ટેક.
બ્રહ્મા રૂપે આપ બનીને ઉપજવો સંસાર;
રજ પ્રધાન ઉર કર્મ આવરો, જય જગ સરજનહાર. ૧
વિષ્ણુ રૂપે આપ બનીને, કરતા જગ પ્રતીપાળ;
સત્વ પ્રધાન હૃદયમાં ધારી, ધરતાં જન્મ દયાળ. ૨
શંકર રૂપે આપ બનીને, કરતા જગ સંહાર;
તમ પ્રધાન અંતરમાં ધારી, કરતાં જ્ઞાન ઉચાર. ૩
રામ કૃષ્ણ નરસિંહ વામનજી મધ્ય કછ અવતાર,
ભક્ત ધર્મ પ્રતીપાલન કરવા, ધાર્યાં દેવ મુસાર. ૪

સત્યસત્યર છે નભવત વ્યાપક, છે એક અદ્વૈત અખંડ;
સત્યચીદ આનંદ અસ્તિ બ્રાતી પ્રીય, નામ રૂપ બ્રહ્માંડ. ૫
જેષ્ઠારામ રમે સર્વાંતર, વેદ પુરાણે શાંખ;
સંત સંગથી જાણી, અંતર જ્ઞાનામૃત રસ આખ. ૬

૪

પદ-રાગ-કાફી.

આત્મ તત્વ વિચાર નિરંતર, આત્મ તત્વ વિચારરે;
તજી કુટિલ મન કામનાં, આત્મ તત્વ વિચાર—ટેક.
સુર દુરલભ નર સાજ મિથ્યો છે, મહા મુક્તિનું દારરે—તજી ૧
માયિક સુખમાં મોહિ રહ્યો છે, આગલ જમની મારરે—તજી ૨
ઓશ ઉદ્ધકથી ખ્યાસ ન નાસે, વૃત્તિ વિષયથી વારરે—તજી ૩
વિરસ વિષય રસમાં સુવિલગો, લાલચ મુકલ બારરે—તજી ૪
માત તાત કુલ જાત યમાત્રી, વંચક વનિત વિહારરે—તજી ૫
અર્ક તુલવત ઉડી જાશે, ધન યૌવન પરિવારરે—તજી ૬
મિથ્યા તન અભિમાન તજી, ન સોહ રામ સંભારરે—તજી ૭
કરી અન્વય વ્યતિરેક વિવેચન, અસ્તિ ભાતિ પ્રીય ધારરે—તજી ૮
સદગુરુ મુખ મહા વાક્ય વિચારી, દ્વૈત ઉપાધી ટારરે—તજી ૯
સામ કહે મન માન સિખામન, મિટે જગત જંજારરે—તજી ૧૦

૫

રાગ—એજ.

કયું ન કરે દિલ જાન ગુમાનિ, કયું ન કરે દિલ જાનરે;
જીવન જાત શિરાન જાની, કયું ન કરે દીલ જાન—ટેક.
કયા સુતો સઠ સેજ ખીછાઈ, સપુટ ત્રાન શિરાનરે—જીવ ૧
જાગા જાગ જન ગાફિલ ગંધા, વેલા જાત બિલાતરે—જીવ ૨
નહિ થીર થાન મકાન કિનોંકા, દો દિનકે મજમાનરે—જીવ ૩
અવની ભુક ફલ ગવાવત ફાકે, કાલ મહા બલવાનરે—જીવ ૪
પીરપેં ગવર પ્રાક પધારે, સુને સર્વ મકાનરે—જીવ ૫
કુલ કુટુંબ સખકાલ અવેનું, કયું સઠહો તહેરાનરે—જીવ ૬
કપુહુ ન કીજે ખાત પુરાની, કામ કઠીન અવસાનરે—જીવ ૭
કરો સભન સનભાવ લલાઈ, સાચલ સર્વ સમાનરે—જીવ ૮
સામ કહે જન જાનનીજા, તમ છુટે કાલ કલાનરે—જીવ ૯

૬

રાગ—એજ.

વેદ વચન કર કાન સયાના, વેદ વચન કર કાનરે;
ચીત ચીદાનંદ આતમા વેદ વચન કર કાન—ટેક.
પંચકોશ તન તીન વિહાર સાક્ષિ શુદ્ધ પિછાનરે—આ૦ ૧
અન્નમય કોશ પ્રગટ પૈયાનો શુભવપુ દુખ ખાનરે—આ૦ ૨
તીન કોશ તન સૂક્ષ્મ માંહી પ્રાણમનો વિજ્ઞાનરે—આ૦ ૩
આનંદમય કારણ તન કહિયે ભૌતિક ભૂત નિદારે—આ૦ ૪
તીનો તનમે જડ વ્યભીચારી, લિપ્ત અવસ્થા ભાનરે—આ૦ ૫
જાગ્રત સુપન સુષોપતી માંહી ચૈતન એક સમાનરે—આ૦ ૬
તત્ત મસિવા વાક્ય તપાસી, ભેદ ભરમ કરહાનરે—આ૦ ૭
સતચિદ આનંદ બ્રહ્મ સમંડિત સર્વાત્મ સમજાનરે—આ૦ ૮
ધરી નરતન નિજરૂપ ન જાન્યો, બડી કરી તીનહાનરે—આ૦ ૯
આમ કહે નિજરૂપ હ્યો! જન ધન્ય ધન્ય નહિ માનરે—આ૦ ૧૦

૭

રાગ—એજ.

કર સદ્ગુરુ પદ ખ્યાર, સદા મન કર સદ્ગુરુ પદ ખ્યારરે;
મિટે સકલ ભવસાસના, કર સદ્ગુરુ પદ ખ્યારરે—ટેક.
યાસમ નહિ સાધન અનજગમે અભિમત દેત ઉદારરે—મિટે૦ ૧
દુસ્તર ભવસાગર ગોપ દહવિત રતન લાગે વારરે—મિટે૦ ૨
ખિનુ દૈશિક સતપંથ ન સુજે કરે કોટિ ઉપચારે—મિટે૦ ૩
ગુરુ દૈવત ત્રૈલોક નિમાંહી શ્રીમુખ આપ ઉચારરે—મિટે૦ ૪
ગુરુ મહિમા ઉમયા પ્રતિ ભાખ્યો ગીતાગત ત્રીપુરારે—મિટે૦ ૫
નિગમાગમ સખ સંત વખાને, મહિમાં અગમ અપારરે—મિટે૦ ૬

૮

રાગ—એજ.

દીનું અભયપદ દાન ગુરુજી મેરે દીનું અભયપદ દાનરે—ટેક.
દીન દુખીત અભ્યાગત જાણી, આદર કપ અધિકાન—ગુરુ૦ ૧
કરી કરૂણા શીર હાથ ધરી મમ મંત્ર સુનાયો કાન—ગુરુ૦ ૨
હે આતમ ઉપદેશ અનોપમ મટેયો તન અભિમાન—ગુરુ૦ ૩

મા વાક્યનો મર્મ લખ્યો સોહં પ્રહ્લ નઆન—ગુરૂં ૪
સામ કહે મમ કાજ સર્વો, સવ સુજ પડી ગુરૂસાન—ગુરૂં ૫

૯

રાગ—એજ.

સદ્ગુરૂ દીન દયાલ, મિલ્યા મુને સદ્ગુરૂ દીન દયાલરે—ટેક.
ગુરૂ વેકયુ તું અખંડિત, રહિતે દેશાદિ કાલ—મિલ્યાં ૧
મનન કરી મેં મનમાં જોયું, દીશે ન જગત જંજાલ—મિલ્યાં ૨
નિત્ય નિરંતર ધ્યાન ધરી, દૃઢ પ્રગટ્યો પરમ રસાલ—મિલ્યાં ૩
સામ કહે સાક્ષાત કરી, નિજ નિરલે થયો નિહાલ—મિલ્યાં ૪

૧૦

નરસિંહ મહેતાની હુંડી.

મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે, શામળા ગીરધારી,
મારી હુંડી શામળીઆને હાથરે, શામળા ગીરધારી;
રાણાજીએ રઠ કરી, વળી મીરાં કેરે કાજ (૨)
ઝેરના ખ્યાલા મોકલ્યારે, વહાલો ઝેરના બરણ હારરે,
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે;
સ્થંભ થકી પ્રભુ પ્રગટયા, વળી ધરીયાં નરસિંહ રૂપ (૨)
પ્રલ્હાદને ઊગારીઓરે, વહાલો માર્યો હરણા કંશ ભૂપરે—શામળાં ૧
ગજને વહાલો ઊગાર્યો, વળી સુદામાની લાંગી ભૂખ (૨)
દોહલ્લી વેળાના મારા વાલમારે, તમે ભકતોને ઘણું આખ્યાં સુખરે—શાં ૨
પાંડવની પ્રતિજ્ઞા પાળી, વળી દ્રૌપદીનાં પૂર્યાં ચીર (૨)
નરસિંહ મહેતાની હુંડી, સ્વીકારજોરે તમે સુભદ્રાબાધના વીરરે—શામળાં ૩
સાડા ત્રણસો તીરથવાસીને, વળી રૂપિઆ છે સો સાત (૨)
વહેલા પધારજો દ્વારકારે, એને ગામની નહાયાની ઘણી ખાંતરે—શામળાં ૪
તીરથવાસી સૌ આલ્યાં, વળી આખ્યાં નગરની માહે (૨)
આ શહેરમાં એવું કોણુછેરે, જેનું શામળશા શેઠ એવું નામરે—શામળાં ૫
નથી પ્રાદ્ધણુ, નથી વાણીઓ, નથી ચારણુ, નથી ભાટ (૨)
લોક કરેછે ઠેકડીરે, નથી શામળશા શેઠ એવું નામરે—શામળાં ૬
રહેવાને નથી ઝુપડુ, વળી જમવા નથી જુવાર (૨)
એટો એટી વળાંવીઆંરે, મેંતો વળાંવી ધરકેરી નારરે—શામળાં ૭

ગરથ માફે ગોપીચંદન, વળી તુલશી હેમનો હાર (૨)
 સાચું નાણું મારે શામળોરે, મારી દોલતમાં ઝાંઝ પખાજરે—શામળાં ૮
 તીરથવાસી સૌ આલ્યા, વળી આવ્યા નગરની બહાર (૨)
 વેશ લીધો વણીકનોરે, માફે શામળશા શેઠ એવું નામરે—શામળાં ૯
 હુંડી લાવો હાથમાં, વળી આપું પુરાં દામ (૨)
 રૂપેઆ આપું રોકડારે, માફે શામળશા શેઠ એવું નામરે—શામળશા ૧૦
 હુંડી સ્વીકારી વહાલે શામળે, વળી ચરને કીધાં કાંમ (૨)
 મહેતાજી ફરી લખજોરે, મુજ વાણોતર સરખાં કાજરે—શામળશા ૧૧

૧૧

રાગ—હમરી.

રામ ભજે સો જીત્યા જગમેં રામ ભજે સો જીત્યા,
 હાથ સમરની લઘલ કતરની શીખે ભગવત ગીતા;
 હૃદય શુદ્ધ કીઓ નહીં હજોહું, કહેત સુનત દીનવીતા—રામ
 આન દેવકો સમરણ કીના, હરસું રહેત અનીતા;
 ધન જોખન કછુ કામ ન આવે, અતે ચલેંગી એ રીતા—રામ
 જોડે ખેટા કામ ન આવે, કામ ન આવે મીતા;
 કહેત કખીર કાલ લેજોએગો, જયુંબકરેકું ચીત્તા—રામ

૧૨

રાગ—એજ.

બાતનમેં ખીત ગયો, જન્મ સખ બાતનમેં ખીત ગયો,
 બાર બરસ ગયો લડકાઈમેં, વિષય જોખન લયો;
 ત્રીસ બરસ માયાકે કારણુ, એસે ચલત ગયો—બા
 આલીશ અંદર રાજકું પાવે, લડે લોભ નિત નયો નયો;
 સુખ સંપત માયાકે કારણુ, દેશ વિદેશ લયો—બા
 સુકી ત્વચા કમર ભઈ દીલી, એ સખ કાઠ લયો;
 ખેટા બહુ ઓર કહ્યો ન માને, બુદ્ધન શઠ લયો—બા
 ન હરી ભજન ન ગુરૂ સેવા, ન કછુ દાન દીધો;
 સુરદાસ મિથ્યા તન જોવત, જલહી જમ મીલ્યો—બા

૧૩

રાગ—એજ.

જગત જાલ માયા અગ્નિમેં, સખલ પુટે છે ધાણીરે,
 કોધ કંણાઈઓ મમતા વેર આટાર, વિષય રૂપી પાણીરે;
 લોભ લાડકા અતિ ધુખેછે, કુબુદ્ધી ચુલ ઠેરાણીરે—જ૦
 તૃષ્ણા તાપ ભરમના વાયુ, અભીમાન પુલાણીરે;
 મન ભુંબરો મોહ દંડીકો, લેછે આઘો તાણીરે—જ૦
 સોંધી થઈ ધમડીને માટે, જમકે હાટ વેંચાણીરે;
 એકજ દાણું દુરજ પડયો, સો ઉગાર્યો પ્રાણી—જ૦
 સંત સમાગમ કરેલ પ્રાણી, મનમેં આનંદ આણી;
 કહે પ્રીતમ પ્રભુ, લજન કરીલે એ એંધાણીએ એંધાણીરે—જ૦

૧૪

રાગ—એજ.

જાના હું જગકા સુખ છોડી, રહેના નહીં કદ્ય પાવેગા,
 દેખત દેખત સખકો જાતે, રાજ રંક ફકીરા;
 મુરખ પંડીત સખકોઈ મરગયે, અમલદાર અમીરા—જ૦
 આજ કાલ કર જમ લેજાએગો, દુન્યા બહુ દુઃખકારી;
 એસી કારણસેં આપ ખીચારો, સમજ દ્યો નરનારી—જ૦
 કયા જાંદગી બંદગી નહી કરતો, ધરત નહી પ્રભુ ધ્યાના;
 કાંસે આયો કાં જાએગો, એસા નહીં પેચાના—જ૦
 શપને જેવા હય સંસારા, લોક વિલોક પાતાલા;
 ગણપત જ્ઞાન ગુરૂકા ગાના, એકે કૃષ્ણ આધારા—જ૦

૧૫

ભજન.

આજ મારી પુર્વ જન્મની છે પ્રીતડીરે,
 મારે હૃદયે લગાયલ હરીનાં નામજીરે નામ નહીરે છોડુંજી.

સાખી.

સંત મારા શીર ધણીરે ને હું સંતોની દાશ;
 સંત રેજે મારા ચીતમારે મીરાંબાઈ રેજે લજનમાં પ્રવીણજીરે, રામ નહીરે
 છોડુંજી આજ—મારી૦

એરી ભાદરવો ભલે ગાળ્યો, વડી નદીએ ખડકે નીર;
સંત વરશે રૂડે મોતીએ મીરાબાઈ વરશે વાદળમાયલી વીજલીરે—નામ નહીરિ
છોડુંજી—આજ મારીં

વીળનાં કટોરા રાણે મોકલ્યા આયા મીરાને પાસ;
અમૃત કરી મીરાબાઈ આરોગ્યાં, ને મીરાને આયાં અમીના ઓડકારજીરે—
નામ નહીરિ છોડુંજી—આજ મારીં

રાણેજી વાંસીગણ મોકલ્યાં, વરા આયાં મીરાની પાસ;
હરખી નીરખી હુલામ્યોરે, મીરાને ગલે પુલન કેરા હારજી—નામ નહીરે
છોડુંજી—આજ મારીં

મેળીએથી મીરાબાઈ ઉતરો વરી રથે ભરો ભાર;
ધોરા બળદીઆ મીરાબાઈ જ્ઞેતરેરે મીરાબાઈ એકવાર;
ચીત્રોડગઢમાં આવજો, મીરાબાઈ એકવાર રાણુને મલવા આવજો—નામ
નહીરે છોડુંજી—આજ મારીં

રાણેજી માણસ મોકલ્યા વરી જાણે મીરાને પાસ;
મરી ગઈ હોય તો બારજોરે નકાં દેજો ધોવરકામાં વાસાજીરે—નામ નહીરે
છોડુંજી—આજ મારીં

ગુરૂ પ્રતાપે મીરાબાઈ બોલ્યાંરે વરી અવચળ રેજો રાજ;
કાશી નગરને માગેરે મીરાબાઈને ગુરૂ મલ્યાં રોઈદાશજીરે—નામ નહીરે
છોડુંજી—આજ મારીં

૧૬

ભજન.

પ્યારાને મોરલી વારાનેરે, મન લજલે ગોવિંદ પ્યારાને;
માત પીતા તુને જનમ દીઓ હય, કર્મ દીઓ હય કીરતારાનેરે—મન લાં
તારી જે ઘડી બય સારાને, મન લજલે ગોવિંદ પ્યારાને;
માયારે બળમાં તું શુરે મુબજો, અરે મહર્વીટાણું જેમ બારામારે—મન
કુટબ કખીલા તારે કુડી છે માયા પ્રાણી શુરે બધાણું ઘરદારનેરે—મન લાં
અરે નવશો નવાણું નદી ઉકરી આવ્યો;
પ્રાણી શુરે ખુડે છે આવી આરામારે, મન લજલે ગોવિંદ પ્યારાને.
દેવાના સ્વામીનું સ્મરણ કરી લેતો ઉકરી જશો લવપારાનેરે—મન લજલે

૧૭

ભજન,

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત ખાઈ અમે ખાલ કુંઆસરે;
 કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત—ટેક.
 જલરે જમુનાનાં નીર ભરવાને ગયાંતાંરે;
 ખુબલે ઉડાડયાં આંછા નીર ઉડયાં છરરરરરે—કાનુડો ૧
 વૃંદાવન મેરે વાલે સશ રચ્યો હુયરે શોડશો;
 ગોપીઓના તાંબ્યાં ચીર ફાટયાં ફરરરરરે—કાનુડો ૨
 જમુનાં કાઠેરે વાલે સશ રચ્યો હુય, મોરલી વગાડી રૂંડે કાન;
 ભડકયાં ઢોર ભાગ્યાં ભરરરરરરે—કાનુડો ૩
 હુંરે વેરાગી કાના તારા નામનીરે;
 કાનુડે તાણીને માર્યા તીર વાગા અરરરરરે—કાનુડો ૪
 ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાં ગુણ;
 વાલા કાનુડે ખારીને કીધાં ખાક ઉડી ફરરરરરે—કાનુડો ૫

૧૮

રાગ—તલંગ.

જલ ભરવા કેમ જાઉં મા કાનુડો કેડન મેલે જલ ભરવા—ટેક.
 વાટે ગાટે વાલો પાણીલો માગેરે, મારગડામાં કેમ પાઉં—મા ૧
 નીરલજ થઈને મારા નાથજી ઉભા, હુંરે નીરલજ કેમ થાઉં—મા ૨
 વૃંદાવનમે વાલો ગૌધન ચારે, વાછાલડામાં કેમ જાઉં—મા ૩
 ખાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, છેડલો મુકોતો ગરેજાઉં—મા ૪

૧૯

રાગ—એજ.

સધેવર રંગ ભન્યો હે કેણી મેશે દેખન જાઉં—ટેક.
 સીરપર કલશ કલશપર જારી પાણીઆરી થઈને જોવા જાઉં—મા ૧
 પુલ કેરી છાબડી પુલોકેરી માલા, માલજી થઈને જોવા જાઉં—મા ૨
 મહીની મટુકી મહીણાની ગોરી ગોવાળન થઈને જોવા જાઉં—મા ૩
 અંગ વિભૂતિ ગલે રૂંઠમાલા, જોગન થઈને જોવા જાઉં—મા ૪
 મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ચરણ કમલ લપટાઉં—મા ૫

૨૦

રાગ—મેવાડ.

માયા લાગી માયા લાગી માયા લાગીરે;
 મોહન તારા મુખડાની માયા લાગીરે પ્રીતમ ખ્યાલ—ટેક.
 મુખડું મેં જોયું તારું, ખીજું સર્વે લાગે ખાડું મન માડું રહ્યું ન્યાડું-મે. ૧
 મુખડે જોવાને તારો, શરવે મેંતો કીધો ખારો, હવે હુંતો સુતી જાગીરે. ૨
 મુખડા જોવાને માટે શીરમેંતો દીધો ક્ષાટે, સંસાર સરવે મેલ્યો ત્યાગીરે. ૩
 મુખડાની મીઠી વાણી, તેણે ચીત મારો દીધો ત્રાણી, હવે હુંતો ભય લાગીરે.
 પરણું તો પ્રીતમ ખ્યારા, અખંડ સૌભાગ્ય મારા, રંડાપાનું ભય ભાંગુરે-મે. ૫
 પ્રમાનંદ કહે જાઉં વારી, વમ ઉપર બલેહારી, હે મિત્ર છોડી મળજો ત્યાગીરે.

૨૧

રાગ—હમરી.

ખીગરી કોન સુધારે નાથ ખીન ખીગરી કોન સુધારેરે—ટેક.
 બની બનીકા સખ કોઈ સાથી, ખીગરીકા નહી કોઈરે.
 ભરી સભામેં લજા રાખી, દીનાનાથ સવાઈરે.
 રામખી ખીગરી લક્ષમણ ખીગરી, ખીગરી સ્ત્રીમા માઈરે.
 લંકામેં એક રાવણ ખીગડે, ફીરગઈ રામ ધોવાઈરે.
 કડવી વેલકી કડવી તુંબડીઆ, સખ તીરથ કર આઈરે.
 ગંગા નાઈ જમુના નાઈ, નાઈ તો ન ગઈ કડવાઈરે.
 નીમ ધરમકા જાંજા ભનાયા, સમુદર ખીચ ચલાયારે.
 ધરમી ધરમી પાર ઉતરકે, પાપી નામ ખુડાયારે.
 સુરત મુરતકી બની ચુનડીઆ, દીલમેં દાગ લગાયારે.
 ગુરૂ હમારા નાથ જલંદર, રાજ માનશીંગ પાચારે.

૨૨

રાગ—એજ.

બલીહારી રસીઆ ગીરધારી, સુંદરશ્યામ હો તણ અમને મથુરાના વાસી—
 આવા નવ બનીએણ;
 વાંસલડી વાગે બહાલા ભણકારા વાગેને વૃજવાટ લાગે હવે ખારી—સુંદર૦-ટેક.
 જમનાનો કાઠો વાલા, ખાવાને દોડેને ચકલાવી દેછે મુને ભારી—સુંદર૦ ૨
 વૃંદાવન કેરી શોભા તમવીણ અમને નવ લાગે દીઠી હવે શારી—સુંદર૦ ૩
 ટચ્છીએ આંગળીએ ગોવરધન તોળ્યો વાલા અમપર ઢાળ્યો ગીરધારી—સું ૪
 મીરાખાઈ કહેછે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ શુદ્ધ પ્રભુ લેજો હવે મારી—સુંદર૦ ૫

૨૩

ભજન.

એક દીન એશે પ્રાણી આવશે, મારા હૃદય લુટાશેજી;
 મીત્ર મળયારે બહુ પ્રકાશનાં, જોર કેનું ન ચાલેજી—ટેક.
 ઉચારે મિંદર ઉંચા માલીયાં, જે માહે શીર તાણી સુતાજી.
 આરે નગરીનો રાજા—બંધ પડ્યો બંદિ બંદ છોડાવેજી.
 આશમાની ફેણી આવશે, ઘેરયાં દશ દરવાજાજી.
 આરે નગરીનું રાજા ચલગયો, પુઠે પડીરે પુકારજી.
 સોનારે, રૂપાં કેરા પાલણા, જે માહે વીધ વીધ વાગાજી.
 એકતો ઉતારી અડગા મેલેયાં, દુબ્બ સીવવાને લાગાજી.
 સોર વરસકેસે સુંદરી ઉભી, હામગ ભુવેજી.
 આંસુડે ભીન્નાણી એના કંચુવા ઉભી ઘુશકે રૂવેજી.
 પેલો વેશાંમણું ગરને આંગણે, બીજો બપાને ખારેજી.
 ત્રીજો વેશાંમણું કાંધીને કાંધલે, ચોથો લોભ મશાણેજી.
 કુડા બેલીરે કુડા કાંધીઆં, જીવને વોરાવીને વરેઆજી.
 સાચારે વન કેરાં લાકડાં, સાથે ભેરાં તે બરેઆજી.
 કેના છોડ કેના વાછડ, કેના માઈ કેના બાપાજી.
 અંતકાલે જાસો પ્રાણી એકલા, સાથે પુન્ય ને પાપજી.
 નથી તારણ નથી તુબડા નથી ઉગરેઆનો આરોજી.
 ભુતનાથ ચરણ અખઈ ભણે પ્રભુ પાર ઉકારોજી.

૨૪

રાગ—પ્રજ.

આવ્યો આવ્યો ઉત્તમ અવતાર, અચાનક તારેરે;
 તેમાં ભાવે કરી ભગવાન, ભજીલે સ્વાશેરે—દોહ.
 તું તાથામ, શોકટો અસુર નહી હાથ તારેરે;
 સુરે ભાર ઉપાડે ભુપ, લાગો ખોટીખારો—દોહ.
 આગમ નથીરે પોપાનું રાજ, કરીલે કારજ તારેરે;
 સુરે વાતુ કરીએ ભાઈ, મેલીદે તારૂ માડેરે—દોહ.
 તુંતો ખરચીલે ખુબેખુબ, દીધું છે દયાળેરે;
 જાણે ખાખ તણુરે સુર ઉડીરે જાશે કાલેરે—દોહ.
 સુરે રાતો રંગ પતંગ, દીવશ ચારનું ચટ કરે;
 કહે ઈશ્વર મેલો આજાર, મેલી સાથે મટકોરે—દોહ.

૨૫

રાગ—એજ.

પામ્યો પામ્યો ઉત્તમ અવતાર, લજ્જન કર લાવેરે,
એને કરવું છે એરે ઉપાય, સમજ વાલા મારારે—ટેક.
તુંતો મુખસે કહીલે રામ, રેવું નીશકામરે;
સુરે વડગી રહ્યો વાલા, કાંઈ હાડ્યામ મેરે—દોઢ.
તુંતા લાલ ચમકર લગાર, કાયા માયા કાચીરે;
સુરેમાંની બેઠો છો મુરખ, શોણની વાત સાચીરે.
શોભે નહિ જેમ વરવોણી જાન, માનો કયું માફરે;
તેતું માની બેઠો મનમાં, તેમા નથી તાફરે.
એવી કાને ધરજો વાત, શીખામણ મારીરે;
એમ કહે છે ધૃતિરહાસ, જુઓ તમે જાગીરે.

૨૬

કીર્તન.

જીવ તું જનમ્યો જ્યારે, હરીને કહી આળ્યો ત્યારે,
પ્રભુ બંધન છોડો મારો, લજ્જસ નિત્ય નામ તે તારો;
લજો મન રામ સુખધામાં, મલે મુક્તિ અવસર ધામાં—દોઢ.
મલીરે તુને જહુ પદવી મોટી, મિથ્યામાં થઈ રહ્યો ખોટી;
જીવ તેં નરે જોયું ધીલમાં, જુલો હરી નામ તે મધમાં—લજેરે ૧
લજ્જન દેખી બચ્ચોછો લાગી, કરોછો ઠંઠોચલાજી;
ઠગત મન કરો કુડાકામાં, કેતે કેમ જુલો બચ્ચો ચમા—લજેરે ૨
જરૂખા મોલના માણ્યો, પરનારી કેડે ફરતો ચાલ્યો;
લોજ્જન તું જીરે ભાવે જમતો, જુલોના તન જોઈ જોલનમે—લ ૩
મુરખ તેં મુવા મુધી તાણ્યો, કે તેમાં તારો શું બણ્યો;
અંતે બધું ચરવે મેલી, નહીં આવે દોલત દુન્યા લેરી—લ ૪
મુરખ કહ્યું માનીલે માફ, કહે સંત સાંભળ તુજ સાફ;
કહે તુજસીદાશ ઘનશામાં, સાચાનો સંગીછે રામાં—લજેરે ૫

૨૭

ભગન,

હરિદાસા હરિદાસા, બનબા હરિદાસા હરિદાસા,
 સુધા સિંધુકી સમીપ બસકે, ચુંદ રહત કયૌ ખાસ;
 દીનરાત કયૌ દુઃખ પાવતરે, બસત ખસકે પાસા,
 કામધેનુ સુરૂપ ચિંતામનિ, ઇન્દ્ર અખિલ નિવાસા;
 વિનકું છોડ ઓરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા—બન૦
 મનસા દેહ દુર્લભ છિનું ભંગર, બચુંબલ ખીચ બતાસા;
 અચળ સત્ત ઝોક સેવા હરિકી, સખ કુછ તુરત તમાસા—બન૦
 શરણાગત વતસલ ખીઠલેશ, કયું મન રહત ઉદાસા;
 દયારામ સતગુરૂ બતાયા, હે મનસુખા ખાસા—બન૦

૨૮

૫૬.

તમે નામ નાસયણનુંરે, લેતાં ડરશોમાં;
 તમે ડરતાં હોતોરે, ફરીને કોઈ લેશોમાં—ટેક.
 સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ભૂંડા છે. (૨)
 તમે ભૂંડા ન બાણજેરે, ભક્તિના મુળ ઉંડા છે—તમે૦
 સંસારી કહેછેરે, ભગતડા કાલા છે (૨)
 તમે કાલા ન બાણજેરે, પ્રભુને બહુ વહાલા છે—તમે૦
 સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ઘેલા છે (૨)
 તમે ઘેલા ન બાણજેરે, પ્રભુને મન પહેલા છે—તમે૦

૨૯

મિંદર દેખી ડરે સુદામાજી, મિંદર દેખી ડરે;
 પેલીની પોર ગઢરાજ જીલત હૈં, તુભાનું રંગ પડે—સુદામા૦
 ખીજેની પોર વિશ્વાકર્મ ખીરાજે, રત્ન જણાઈ જણેત—સુદામા૦
 ઇન્દ્રારે હતી મારી તુલશીની કુંડી, ચંદન પુષ્પ ઘણે—સુદામા૦
 ઇન્દ્રારે હતી મારી દુરબલ જીપડી, સુંદર મોહોલ બને—સુદામા૦
 ઇન્દ્રારે હતી મારી ખાંદીરે બકરી, ગાયું ને ભેંસો ચડે—સુદામા૦
 ઇન્દ્રારે હતી મારી દુરબલ પ્રાણણી, સુંદર રૂપ બને—સુદામા૦
 ઘર ઘર બતી પુછ કરત હૈં, મનમાં તે શોચ કરે—સુદામા૦
 ઉખી જરૂખે કહેતાં સુંદરીઆં, પધારો નાથ ઘરે—સુદામા૦
 કહે રવી સુરદાસ તમારે ખલનકું, દીનાનાથ પડે—સુદામા૦

૩૦

* ધીરા ભક્તનો કંકો.

છંદ તોટકની ચાલ.

કક્કા કૃષ્ણ તણી ભક્તિ કરીએ, સાચા સ્વામીનો ધ્યાન હૃદય ધરીએ.
 ખખા ખાર વિખવાદને તણએ, ભાવે ભુધરંજના ગુણ ભણએ. ૧
 ગગા ગુરૂ કેરી સેવા કરીએ, જ્ઞાન બુદ્ધી આપે તે પુઠે ફરીએ.
 ધધા ઘેલી બુદ્ધિને નવ રાખીએ, શ્રીરામ રામ જીભે જાપીએ. ૨
 નના નારાયણ નામ હૃદયે ધરીએ, સત સંગત સાધુ તણી કરીએ.
 ચચા ચતુરાઈ ચીતમાહિ રાખીએ, હીંચી બુદ્ધી હૈએથી કાઢી નાંખીએ. ૩
 છછા છંદ ભણતાં નવ છપીએ, અહો રાત્રી પ્રભુ પ્રભુતે જાપીએ.
 જજા જોખનને બળવી ચાલીએ, નિત્ય રામ તણાં રંગમાં માલીએ. ૪
 ઝઝા જીભ ઝાઝેરી નકો કરીએ, વડા સુવિરોધ કદીના લડીએ.
 ટવા ટેક સ્વામી તે સેવીએ, જેના આધારથી જીગમાં જીવીએ. ૫
 ઠઠા જીભ થકી વેગળા ખરીએ, જ્ઞાન ગીતા સુણ વાસામાં ધસીએ.
 ડડા ડહાપણ દીલમાં લીજીએ, પ્રભુનો રશડો પ્રેમે પીજીએ. ૬
 ઢઢા ઢીલ હવે તો નવ રાખીએ, ફરી ફરી મનુષ્ય દેહ કયાં ચાખીએ.
 ણણા રામ તણાં સંગમાં રહીએ, નીસીદીન રામને રટીએ. ૭
 તતા તસ્કર વિદ્યા તણ મુકીએ, ચતુરા ચક્ષુ માંનકો ચુકીએ.
 થથા થોડું ઘણું પરમાર્થ આપીએ, અંગમાંથી અભીમાનને કાપીએ. ૮
 દદા દેહને દુર્લભ ભાણીએ, દીલમાં દયા તે માટે આણીએ.
 ધધા ધારણ ધણીકેરી ધરીએ, આશા અંતરમાં કેનીના કરીએ. ૯
 પપા પાપ કરતા થકી ખીહીજીએ, સાચી વાત સંસારમાં ફીજીએ.
 ફફા ફેલીની સંગ ફલા કરીએ, તો નિશ્ચયે વણુમોતે માર્યા મરીએ. ૧૦
 ખખા બળવીના ભેર ના કરીએ, વીચારી વીચારી ડગલા ભરીએ.
 ભભા ભાર પોતાનો રાખી રહીએ, જ્યાં વીતી હોય ત્યાં બળવી ભરીએ. ૧૧
 મમા મદ મોહ મત્સરને મારીએ, રામનું નામ કદી નવ વીસરીએ.
 રરા રામ તણાં રંગમાં રહીએ, પરનારી ગુજ કરવા ના જઈએ. ૧૨
 લલા લખીત પદારથ લેએ, તેમાં દોષ દયાકનેશો દેએ.
 વવા વળાવો થઇ બુટી લીજીએ, તેતો હત્યા જીગોજીગ ના છુટીએ. ૧૩

* “ભજન-મણિ” માં વિશેષ કકાઓ છે.

શશા સત્ય તણાં પગલાં ભરીએ, કુડાઆળ કોઈ શીર ના ધરીએ.
 પપા ખરેખર તાનુએ તોળીએ, પારકી થાપણ નવ આળંગીએ. ૧૪
 હહા હરી કેરા ગુણ ગ્રહીએ, દાસ ધીરો કહે હરી વર રાખો હૃદયે. ૧૫

૩૧

* કકો બીજે પ્રીતમદાશનો.

(રાગ-ધોળ.)

કરિએ કૃષ્ણ ઉપાસના, ધરિયે હૃદયામાં ધ્યાન;
 કરિયે નહિ ગર્ભવાસમાં, કરિયે ઠીક નિદાન—કરિયે ૦ ૧
 ખોટો ખેલ સંસારનો, આતસખાણનો રંગ;
 કરતાં વર્ષ વિત્યા ઘણાં, ક્ષણમાં થાશે તે ભંગ—કરિયે ૦ ૨
 ગુરૂ ગમ્ય ગાઠએ ગોવિંદને, જીવનું જોખમ ભય;
 દયા દાનને દીનતા, તે તરવાનો ઉપાય—કરિયે ૦ ૩
 ઘટ ઘટ પ્રત્યે સ્થના ઘણી, ભરિયાં રતી ભંડાર;
 હીરા મોતી હાટડી, સદ્ગુરૂ ખોળણહાર—કરિયે ૦ ૪
 નિમંળ નામ નારાયણનું, જીગતે જપશેજે કાચ;
 અવિચળ પદવી તે પામશે, આવા ગમન ન હોય—કરિયે ૦ ૫
 ચિતવન કરિયે ચિદરૂપનું, ઈશ્વર ખોલેછે આપ;
 એને સમર્પે સુખ ઉપજે, ટળશે ત્રિવિધના તાપ—કરિયે ૦ ૬
 છે છતિ વસ્તુ દેખે નહિ, જીવનું જોને અજ્ઞાન;
 માયા પડયો મધે પડયો ભૂલવણીનોએ ભાન—કરિયે ૦ ૭
 જન્મ મરણ તાણી આપદા, નથી કંઈ સંકટ સેલ;
 ધંધો કરતાં ઢળી પડયો, જેમ કોઈ ધણીનો ખેલ—કરિયે ૦ ૮
 ઝાઝે લોભે લાગી રહ્યો, માયાની મધલાળ;
 તેમ તેમ તૃષ્ણા વધે ઘણી, કુટાચો કાંઈક કાળ—કરિયે ૦ ૯
 નોતમ દેહ દુર્લભ દેવને, પ્રાણી પામ્યો છું તેહ;
 હીરો નીછારે નાંખીયો, એમા ન રહે સદેહ—કરિયે ૦ ૧૦
 ટેક ધરીએ નિજ નામની, સેવા સમરણ ધ્યાન;
 લે હરીરસ પીજીએ, સુકી માન ગુમાન—કરિયે ૦ ૧૧

* પ્રીતમદાશનો પેહેલો કકો “ભજન-જુહી” માં કકો સંગ્રહમાં છે.

ઠીક ઠરીને રે ઝેસીએ, રાખીનેરે વિશ્વાસ;
 જઠરામાં જેણે બળવ્યો, પરહર પારકી આશ-કરિયે૦ ૧૨
 ડગમગ ઠાલી શાને કરે, તાડું ધાર્યું નહિં થાય;
 ગમતું થાશે ગોવિંદનું, કોઈનું બાણ્યું નહિં બાય-કરિયે૦ ૧૩
 ઢાંકયો પાવક ધુમરે, ઢાંકયો વાહણ સુર;
 માયાયે ઢાંકયો આત્માં, સમજણ રહીગઈ છે દૂર-કરિયે૦ ૧૪
 રણ સંબંધે આવી મળયાં, સુતવિત દારા દેહ;
 લેવાં દેવાં બ્યારે મટે, મારગ લાગશે તેહ—કરિયે૦ ૧૫
 તોળયું તત્વ ત્રીલોકમાં, નહિ હરિ સમાન નામ;
 ખીજું સરવે એ બાહણું, અંતે આવે નહિ કામ—કરિયે૦ ૧૬
 ધિરતા કરિને તું ન્યાળજે, હૃદે કમળમાં રૂપ;
 બાહ્યાભ્યંતર ભાળજે, હરિનું અકળ સ્વરૂપ—કરિયે૦ ૧૭
 દેહ તણું ફળ એહ છે, ભાવે ભણ્યે લગવાન;
 ખીજાં સાધન સંસારનાં, નહિં હરી નામ સસાન—કરિયે૦ ૧૮
 ધ્યાન ધરજે પરીબ્રહ્મનું, જેમ કોઈ લોભીને ધન;
 કામીને જેમ કામિની, એવું કરીએ ચિંતવન—કરિયે૦ ૧૯
 નિશ્ચે બાણો રહેવું નથી, જુઠો જગત વિલાસ;
 એથી રહેજે તું અડગો, આઠે પોર ઉદાસ—કરિયે૦ ૨૦
 પ્રીત નિરંતર કીજીએ, સદ્ગુરૂ સંતની હાથ;
 રખે ઢોળી તું નાંખતો, અમૃત આવ્યું છે હાથ-કરિયે૦ ૨૧
 ફેકટ ફંદ સંસારનો, સ્વાસ્થનો તે સનેહ;
 અંતે કોઈ કોઈનું નથી, તુંતો તેનો રે તેહ—કરિયે૦ ૨૨
 આવન ઉપનીષદ વેદનાં, તેનું તત્વ વિચાર;
 તત્ત્વ પદ ત્વં પદ ત્યાગીને, અસિપદમા ચિત્રધાર—કરિયે૦ ૨૩
 બારે લેહ ગુરૂદેવનો, કોન પામશે પાર;
 શિવ વિરંચીને સારદા, સેવે પદરજ સાર—કરિયે૦ ૨૪
 માયા મુળવની વરખડી, મોરી ત્રિભુવન માંચ;
 નિત્ય નૌતમ પુલે દળે, તાતી શીતમ છાય—કરિયે૦ ૨૫
 જીવ અનેક નીપજવતી, સેવે સુરનર વૃંદ;
 અણુની આધે અબાઈશ, સૌને સરખો આનંદ—કરિયે૦ ૨૬

રહીએ ધૃત્વરને આસરે, ધારણ ધારીને ધીર;
 સુખ દુખ એણી પેરે આવશે, જેમ કાંઈ નાળીએરમાં નીર—કરિયેં ૨૭
 લીલા કોઈએ લેતું નથી, એની ભુલવણી સોય;
 નટ જેમ નજરબંધ કરે, કળી શકે નહીં કોય—કરિયેં ૨૮
 વિન્ધ રહું સહ મોહીને, ભુટી બાળને ભેઈ;
 તેનો કરતા કોરે રહ્યો, બાણે તે જન કોય—કરિયેં ૨૯
 શશા શોધ સ્વરૂપને, તેને સમજે સુખ થાય;
 નિદ્રામાંહી દુઃખ ભોગવે, તોતો બાગેથી બાય—કરિયેં ૩૦
 ખોળે ખોટું સરવે પડે, નજરે નામને રૂપ;
 બાંધી રૂંધી ઉભું કયું, જેવું કાષ્ટ સ્વરૂપ—કરિયેં ૩૧
 સંસપ તેને શાનો રહ્યો, જેને પ્રદ્ધ વિચાર;
 અગ્નિને ઉંઘઈ ચડે નહિ, સ્વીને નહિ અંધકાર—કરિયેં ૩૨
 હરિનો મહિમા અપાર છે, નિગમ નિરંતર ગાય;
 અજ ઉમયાપતિ અહિપતિ, નિસિદ્ધીન ધ્યાનમાં ધ્યાય—કરિયેં ૩૩
 પ્રેમ પયોધ થે ઝીલીએ, સદ્ગુરુ સંતોનો સંગ;
 પ્રીતમ તમને તે થકી, પ્રગટે પુરણ રંગ—કરિયેં ૩૪

૩૨

કેશવ કકો.

ચોપાઈ.

કકા કમઠરૂપ અવિનાશી, પીઠધરી, ધરની અતીપારસી;
 ચૌદા રતન મથનસેં લાએ, એસે કચ્છપ રૂપ શોભાએ. ૧
 ખખા ખગવાહન પ્રભુ ખ્યારે, ગજ ગુનિકા પાપી ઉદ્ધારે;
 અબમીલકું તારનહારા, દ્રુપદ સુતા દુખ હારનહાર. ૨
 ગગા ગુરુ ગોવિંદ કહાવે, ગુનીજન જશકા જશહી ગાવે;
 ગરુડધ્વજ ગોવરધન ધારી, ઉર અંતરસેં રહ્યો અમારી. ૩
 ઘઘા ઘનશ્યામ ગંભીરા, હરત સકળજન અંતર પીરા;
 મોહી કૃપા કરી તારહી લીજે, સેવક જાની અભયપદ દીજે. ૪
 નના નરહરિ પ્રગટ સ્તભથેઈ, દુઃખ-હરિદ્ર પ્રહ્લાદકો ગએઈ;
 મારા હીરણ્ય કસુખી દુઃખદાઈ, બંદીજન બોલે વરદાઈ. ૫

ચચા ચતુર્ભુજ ચિત ધરી લીજે, ઐહીક કાર્ય સફળહી કીજેઃ
 દુસ્તર દેખો યહ સંસારા, હરી કૃપાતે ઉતરો પાર. ૬
 છછા છખીલો કૃષ્ણ મુરારી, ખેલે ગોપીસંગ બિહારી;
 બેકાસુર પુતનાકું મારી, સાદ્ય કરેગા યે કંસારી. ૭
 જજ જગજીવન પ્રભુ સાચે, દેખ નહીં નીજજન બહુ રાચે;
 અધમ ઉદારન પાપી તારે, ભજમન ભગવંત વારંવારે. ૮
 ઝઝા ઝગમગ જોતી સ્વરૂપા, તેજોમય સુપ્રકાશ અનુપા;
 સત્ચીત આનંદધન પ્રભુ દેખો, કિસ્મિશરૂપ કબહુ નહી પેખો. ૯
 નના નામ નિરંજન ભજરે, અજર અમરકી સેવા સજરે;
 કૃપા હોય જબ ઉનકી ભારી, માહા પાતકને લીએ ઉગારી. ૧૦
 ટવા ટેક પ્રભુકી નીત ધરનાં, કર્મ કુશળ હરિ રત રહી કરના;
 ધરો ધ્યાન ધરણીધર ખ્યારે, દુસ્તર જગ સિંધુસેં તારે. ૧૧
 ઠઠા ઠાકુર કુંજ બિહારી, પરમ પુનીત ગોવરધન ધારી;
 ગરૂડ ગામિ પ્રભુ અંતરબાની, શ્રી કમળાપતિ હે બહુનામી. ૧૨
 ડડા ડાકોરનાથ મનાયે, ભક્તિભાવ બોડાણા લાયે;
 દોડ દારકા શ્રીહરિ આયે, ગંગાબાઈકે મન લાયે. ૧૩
 દઢા ઢોંગ છોડ ભજ લીજે, મન વાંછીત કારજ સખ કીજે;
 શ્રીભગવતકી લીલા ગાવે, પરમ શ્રેષ્ઠ પદ તાતેં પાવેં. ૧૪
 રેણુ અનુમાત્ર નહિ ખાલી, બ્યાપક સખમે કૃષ્ણ મોરારી;
 મોર મુકુટ પિતાંબર ધારી, સદા બસો ઉચ્ચીસે હમારી. ૧૫
 તતા ત્રિભુવનનાથ સુહાવો, સખ ભક્તનહીકે મન લાવો;
 બેદ પુરાન મહિમા ગાવે, સુરનર મુનીજન ઉનકું ધ્યાવે. ૧૬
 થથા થાવર જંગમ પુરે, સ્થિર હોરહે કહુ ન અધુરે;
 થકીત હોયુ સુરનર જશ ગાવે, થાવર જંગમ આપ સુહાવે. ૧૭
 દઢા દીન દયાલહી જાના, ભકતનકે પ્રતિપાલ પિછાના;
 દીનબંધુ દુઃખ દારિદ્ર હરના, દયાસિંધુ જગપાવન કરના. ૧૮
 ધધા ધરણીધર પ્રભુ ધારો, ધર્મ ધુરંધર જન રખવાળો;
 દેત ધરાધન ધામ ધની હો, ધરાધરંત નિજપર પ્રભુ ખ્યારો. ૧૯
 નના નવલ કીશોર બખાનું, બ્રજ બીનતાકી ભકિત બાનું;
 મથુરાં તજ જબ ગોકુલ ગયેઉ, ભકિતયોગ ગોપી સખ લીયેઉ. ૨૦

પપા પરમ પુરૂષ અભિનાશી, પ્રગટ દેખાઈ માયા ખાશી;
 મુખમેં સખ પ્રહાંડ દેખાયો, માત યશોદાકે મન લાયો. ૨૧
 ફક્ક ફણિધર કાલીજી મારા, પ્રજ ભૂમિકા ભયા રખવાળા;
 ઈંદ્ર કોપ પ્રજપર જખ કીનો, ગોવર્ધન સિરખર ધરતીનો. ૨૨
 બળા પ્રહા સનાતન માનો, માયા રહિત શુદ્ધ પહિચાનો;
 જગ સચરાચર લીનહી નામે, સંશય લેશ ન જાનો યામે. ૨૩
 ભલા ભજ ભગવાન નિશિદિન તું, ફોકટ જાનેદે નહિ છિનતું;
 ભવસિંધુને પાર ઉતારે, શ્રીહરિકો સ્મર વારહી વારે. ૨૪
 મમા મંગળ નામ પ્રભુકો, કાટત દુઃખ અમંગળ જીકો;
 મન વાંચિછત ફળ દેત સદાઈ, ભવ દુઃખમે રહે સદા સહાઈ. ૨૫
 યયા યજ્ઞપતિ નિત્ય ભજીએ, બિન સંશય શુભભકિત સજીએ;
 યમકો દ્વાર નિવારે સ્વામી, શ્રીહરિ સખકો અંતર જામી. ૨૬
 રસા રામ રમે સખ ઘટમેં, ભૂચર ખેચર અંતર પટમેં;
 રમાનાથ રઘુનંદન નમતું, ટાર મલિન અંતરકો તમતું. ૨૭
 લવા લક્ષ કામ તજદીજે, પ્રભુ ચર્ણુ સેવા નિત્ય કીજે;
 જાતેં ટરહીં ભવભય ભાઈ, ભવ ટારન હરિ હેં વરદાઈ. ૨૮
 વવા વાસુદેવ કર પ્રીતિ, જન મંડળમેં ગ્રહી સુનીતિ;
 સગુણુ પ્રહા ભજ નિશદિન ખ્યારે, નિર્ગુણુ તેં નહિ હોતે ન્યારે. ૨૯
 શશા શેષશાઈ ભગવંતા, જગપાલક હેં જગત નિયંતા;
 નારાયણુકા સમરન કરનાં, અગમ અગોચર ચિતમેં ધરનાં. ૩૦
 પપા પડ્દર્શનમેં દેખો, હરિ સદા મુખસાગર પેખો;
 પટરિપુકી સોખત તજ દીજે, હરી ભજન દીન રજની કીજે. ૩૧
 સસા સનકાદીક જસ ગાવે, ખેદ પુરાન પાર નહિ પાવે;
 નેતિ નેતિ કહી હરીકું ધ્યાવે, પુર્ણ કામ તખહી નીજ પાવે. ૩૨
 હહા હરી અછરદો લીજે, બંધનકા ભય દુરહીં કીજે.
 મુકિત નર્મદા હરીસેં હોઈ, સત્ય બચન સંશય નહી કોઈ. ૩૩

શ્રી શંકરનો કંકો.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજોરે—એ રાહ.

કકા કાશીપતિ ત્રિપુરારીરે,
ગગા ગંગ જટા શિરધારી,
ઘઘા ઘોર ઉમાપતિ કહીએરે,
ચચા ચર્મિણી શરણે જઈએ,
છછા છદાય શિવ વરદાઈરે,
ઝઝા ઝગમગ જોતિ સ્વરૂપે,
નના નામ નિરંજન શંભુરે,
દદા દાકુરેશ કહે સિંધુ,
ડડા ડમરૂકધર ભજ મનથીરે,
રેણુ મુકતેશ્વર છોડે રણથી,
તતા તાણુ ત્રિલોચન જોગીરે,
દદા દીન દયાળ નિરોગી,
ધધા ધૃતિમતિને નમ નિત્યેરે,
પપા પા પરમાત્મન ગીતે,
ફફા ફણિધરપતિ આરાધિરે,
ભભા ભવથી પૂર્ણ પ્રીતી ખાંધી,
મમા માનધાત્રેશ્વર મોટારે,
રરા રતનવિદે નહી ખોટા,
લલા લંબિતોષ્ટ શિવ નામેરે,
શશા શાંતિ કહાય સુધામે,
ષષા ષડ્દર્શન ગંગધારીરે,
હહા હરિકેશાય ત્રિપુરારી,
કકો શંકરનો ગાઓ પ્રેમેરે,
ભવભવ દુઃખ હરિ રાખે હોમે,

ખખા ખેચર શ્રી સ્મરહારિરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૧
નના નાગેશ્વર ચિત્ત લઈએરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૨
જજા જગતકાળ સ્થાનાઈરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૩
ટવા ટંકપતિ જગવિભુરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૪
દદા દળી નમચે તુજ તનથીરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૫
ચચા ચિરભંગીનો ભોગીરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૬
નના નંદીવાહન પ્રિતેરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૭
ખખા પ્રહ્લ તણો મંત્ર સાંધીરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૮
ચચા ચણપતિ નહિ છોટારે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૯
વવા વરપદ પુરણ કામેરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૧૦
સસા સિદ્ધેશ્વર સ્મરહારીરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૧૧
નર્મદ શંકર એક નેમેરે;
ભભે શિવ પ્રેમથી નર નારીરે. ૧૨

૩૪

પદ—રાસનેા રાગ.

ઓધા ભક્તિ છે નવધા પ્રકારનીરે,
 શ્રેષ્ઠ કરણીએ નર અવતારનીરે—ઓધા૦—ટેક.
 બાણે ભક્તિ તારણ સંસારનીરે,
 નહી કલનાએ ભક્તિ થકી કાળનીરે—ઓધા૦
 બાણે ભક્તિએ ખાણ છે વિશ્રામનીરે;
 ધરે આશા ઉર ભક્તિ શણગારનીરે—ઓધા૦
 બાણે ભક્તિ સિધાંત વેદ આસ્ત્રીરે;
 જોષ્ટરામ એછે વાટડી ઓધારનીરે—ઓધા૦

૩૫

રાગ—એજ.

ઓધા ભક્તિ એ શ્રેષ્ઠ શંગારછેરે,
 જોણે સબથા ધન તેનો અવતારછેરે—ટેક.
 શ્રવણ ભક્તિ તે રાયપરીક્ષતે કરીરે,
 દીવશ સાતમાં તે મોક્ષે ગયાં સંચરીરે—ઓધા૦
 કીર્તન ભક્તિ તે શુકલએ આચરીરે,
 બહુ કીર્તી પુરાણે માહો વિસતરીરે—ઓધા૦
 ભક્તિ સ્મરણ પ્રલાદલએ આહરીરે,
 પ્રભુ પ્રગટયાં છે સ્થંભ ફેાડી કરીરે—ઓધા૦
 માત લક્ષ્મી પદ સેવન ભક્તિ કરીરે,
 તેથી અરધંગના ધર્શિની ઠરીરે—ઓધા૦
 દાશ ભક્તિ હનુમાન એ આહરીરે,
 સખા ભક્તિ ભાવે અરજીને કરીરે—ઓધા૦
 ભક્તિ પુજન તે રાય પૃથુએ કરીરે,
 ભક્તિ વંદન અકુરલએ આચરીરે—ઓધા૦
 બળીરાબએ અરપણ સર્વે કર્યુ રે,
 તેથી ભવભય તેનું હરીએ હરીયુરે—ઓધા૦
 જ્ઞાન ભક્તિ ગરીયાન છે નવધા થકીરે,
 જોષ્ટારામે બાણું ગુરૂ વચને નકીરે—ઓધા૦

૩૬

રાગ—એજ.

સખી પ્રગટયાં શ્રીરામ મને ભાવતારે,
 બાણ્યું દુઃખડાનાં દુઃખજો ઉડાવતારે—ટેક.
 ગામ અન્નેધ્યા અનંત આનંદમારે,
 જેમ શોભતી નીશા પુનેમ મંદમારે—સખી૦
 માસ ચૈતર નવમી અજવાળીએરે,
 રામ જનમ્યાં કૌશલ્યા માળીએરે—સખી૦
 રાય દશરથે અનેક દાન આપ્યારે,
 વિપ્ર ભાટ રંકનાં દુઃખ કાપીયારે—સખી૦
 માત કેકૈય કુખેથી ભસ્ત અવતર્યારે,
 બાણે ભકિતથી વશ હરીને કર્યારે—સખી૦
 શત્રુધન લછમન સુમિત્રા થકીરે,
 આરે સુર્ય શશીતારા ને અગ્નિન કીરે—સખી૦
 ઢાલ નોખત નિશાન નાદ ગડગડેરે,
 જેટારામ રામ મહીમાંકો કળેરે—સખી૦

૩૭

રાગ—એજ.

સખી પ્રગટયાં શ્રીકૃષ્ણ મને ભાવતારે,
 બાણું વર્ષા આનંદની વર્ષાવતારે—સખી૦
 ગામ ગોકલનાં લોક હર્ષે ભર્યારે,
 રાય નંદજીએ દાનપુણ્ય બહુ કર્યારે—સખી૦
 રોહિણી નખત અંધારી રૂડી અષ્ટમારે,
 સર્વસ્થાને વધાર્ધ શ્રીકૃષ્ણ જન્મનીરે—સખી૦
 ગામ ગોકલનાં લોક આનંદથીરે,
 ધરે પ્રેમ કરે વાત હાસ્યમંદથીરે—સખી૦
 બાળલીલા શ્રીકૃષ્ણજીએ આચરીરે,
 બોલ બોલે કીલોલ શબ્દ કરીરે—સખી૦
 મોહી ગોપીકા ન્યારી છબી શ્યામનીરે,
 આશ પુર ઉર નાથ જેઠારામનીરે—સખી૦

૩૮

રાગ—એજ.

સખી રથમાં બેસીને કાન બાયછેરે,
 તેથી અંતર ઉચાટ મન થાયછેરે—ટેક.
 બાણ રમસું બહુકાલ કાન સાથમારે,
 હવે કાન કપટી ન આવે હાથમારે—સખી૦
 બેની અકુર કુર કયાંથી આવ્યોરે,
 કહો સૈયર કોણે તે બોલાવ્યોરે—સખી૦
 કાન વાળવા ઉપાય મે બહુ કર્યોરે,
 તોએ કૃષ્ણજી વાટથી ન પાછાં વર્ચોરે—સખી૦
 મારાં મનડાની હામ પુરણ નાથધરે,
 હતી મનની તે હામ મનમાં રહીરે—સખી૦
 દુષ્ટ કંશડાની ખીક મુજને ઘણીરે,
 રખે કરતો તે ઘાત કૃષ્ણ તણીરે—સખી૦
 મારા ઉરમાં ચોટી છખી શ્યામનીરે,
 આશ પુર ઉર નાથ જોષ્ટારામનીરે—સખી૦

૩૯

રાગ—એજ.

વાલા બોરા વીણ્યાંછે રૂડી રીતથીરે,
 નીત્ય યાદગીરી કરું પુર્ણ પ્રીતથીરે—ટેક.
 વાલા પાકેળ મધુર વીણી રાખ્યારે,
 મેં તમ શારૂ જીલ થકી આખ્યારે—વાલા૦
 વાલા ગુંપડી પવિત્ર પધારી કરોરે,
 બોર આરોગી દુઃખ દાશીનાં હરોરે—વાલા૦
 પ્રીત જોધને રામજી પધાર્યાંરે,
 બોર આખી શીવરીનાં કારજ કર્યાંરે—વાલા૦
 પ્રેમ આધીન છે દેવ મુંદર શ્યામનીરે,
 આશ પુર ઉર નાથ જોષ્ટારામનીરે—વાલા૦

૪૦

રાગ—ખનજરી.

પિતા માત કુટંબ ધન નારી, નવલે ભવસાગર તારી—ટેક.
સૌ સ્વાસ્થનાં છે સંગી, જોઈ શ્યાને થયો છે ઉમંગી,
સતસંગથી જો વિચારી—પિતાં ૧
તજ્યો તાત પ્રલાદે જ્યારે, થયા નૃસિંહ ઇશ્વર ત્યારે,
હૃદયો હૃષ્ટ નખેથી વિહારી—પિતાં ૨
ધ્રુવે માત તજ હરી કાજે, દીધાં દર્શન સુખમાં સજે,
દીધો પદ અચલ સુખકારી—પિતાં ૩
તજ્યો કુટંબ સવલ્લુ જાતે, દીધો અચલ સુખ જગતાતે,
ભવ જનમ મરણ ભય ટારી—પિતાં ૪
ધન નાર તજ્યા ભરથરીએ, કર્યો અમર તેહને હરીએ,
દીધો જ્ઞાન ગુરૂ તનધારી—પિતાં ૫
જેષ્ઠારામ તજે જગપ્રીતી, જશે આયુષ્ય ફોકટ વીતી,
તેથી કર હરી ગુરૂ સંગચારી—પિતાં ૬

૪૧

રાગ—એજ.

પરીબ્રહ્મ પરમ સુખદાઈ, કર ખોજ હૃદય ચીતયાઈ—ટેક.
દેહ કારણ સુક્ષ્મ સ્થુલે, રહ્યો મોહી સ્વરૂપ નીજ ભુલે,
તેથી દેહ અનેક ધરાઈ—પરીં ૧
મન ચિત્ત બુદ્ધિ અહંકારે, સહુ તુજ સ્વરૂપ ધારે,
રહેયાં સર્વ વેવાર ચલાઈ—પરીં ૨
વરી પાંચ કોંશથી ન્યારો, સહુ તુજ સ્વરૂપ સારો,
અજ અખંડ અમર વરદાઈ—પરીં ૩
તુજ ભગત સ્વપ્ન સુષુપ્તી, ત્રણ સ્થાનક રહેવા ચુકતી,
તેથી ભીન રહ્યો તું છપાઈ—પરીં ૪
દીસે ચૈત્યનની બલીહારી, જેથી જડની સોભા સારી,
સહુ ચૈત્યનની ચતુરાઈ—પરીં ૫
જેષ્ઠારામ ચરાચર વાસી, જેના દર્શનની બહુ ખ્યાસી,
ગુરૂદેવ દીજે બતલાઈ—પરીં ૬

૪૨

૫૬. (રાગ લક્ષ્મણ વન સીધાવતાં-એ રાગ.)

નીરકારે આકારજ ઉપજ્યો એ સૈ માયાનટીનો છે ખેલ નવીન બનેલ,
નીરંજન એકથી. ૧
થયો આભ પુરૂષ પ્રકૃતિથી, થયો આભથી પવન પ્રચાર બહુ સુખકાર-નીં ૨
થયો પવનથી ઉપજી પ્રકાશીને વલી તેજ થકી જલસાર ન સંશય લગાર-ની. ૩
થઈ પાણી થકી ધરણી દેવી, તેથી સૈાતિક પિંડપ્રહ્લાંડ વલી નવખંડ-નીં ૪
પંચભુતના સાત્વીક ભાગથી થયા મનબુદ્ધિ ચીત અહંકાર તેમાંછે વિકાર-ની. ૫
પંચભુતનાં રાજસી ભાગથી પંચજ્ઞાન ઈંદ્રીય સંગાથ છે ચૈત્યનનાથ-નીં ૬
પંચભુતનાં તમોગુણ ભાગથી કર્મઈંદ્રીય કર્મનાં સાંચ વિષય વલી પાંચ-ની. ૭
મનકર્મ સંકલપ વિકલપછે બુદ્ધિકર્મ નીશ્ચય નીરધાર ચિંતન ચીતધાર-ની. ૮
કર્મ અહંકારનો અભીમાનછે, એમ તત્વ લેવા બાણી સર્વ નહીં કીજેગર્વ-ની. ૯
જેષ્ટારામ જગત હરીરૂપછે માટે છોડી સહુ ચતુરાઈ ભજે રઘુરાઈ-નીં ૧૦

૪૩

રાગ-એજ.

વિપ્ર વામન વેશધરી વાલે રાખ્યો કાયમ ઈંદ્રનો રાજ રહી સુરલાજ,
સંતો હરીને વહાલા.
ધર્યો નરસિંહરૂપ કૃપાસિંધુ માર્યો દુષ્ટ નખેથી વધારી પ્રલાદ ઉગારી-સંતો.
હરીરામ સ્વરૂપ ધર્યો પ્રીતે, સુર સંત મહંતનાં કષ્ટ કીધા સૌ નષ્ટ-સંતો.
કૃષ્ણરૂપે કીડા કરીને માર્યો, બહુઅધમ કંશાદીક ભુત દાટ્યો દુઃખ કુપ-સં.
મચ્છ કચ્છ વરાહ બની વહાલે, કીધાંકામ દેવોનાં અપાર ઉતાર્યો ભુભાર-સં.
શીવ બ્રહ્મા વિષ્ણુરૂપે એકછે, ભીન કીયાથી નામછે, ભીન વલી પરીછીન-સં.
શીવરૂપે સંહારે પ્રીતમ પ્યારો, અજરૂપે ઉપાવે જંબલ વીષ્ણુ પ્રંતીપાલ-સં.
જેમ કંચન ઘાટ અનેકથી, ભીન નામ સ્વરૂપ ગણાય, ન ભેદજ રાખ-સં.
તેમજ એક અનોપમ બ્રહ્મનાં, સહુ નામને રૂપ વિચાર ન ભીન લગાર-સં.
જેષ્ટારામ શ્રીકૃષ્ણ ગીતાજીમાં કહ્યો પાર્થ પ્રત્યે બ્રહ્મબોધ કરો તેની શોધ-સં.

૪૪

૫૬. (ધનાશ્રીની ઢબ.)

ગોશુનમે શુલતાન મનવા, ગોશુનમે શુલતાન-ટેક.

ચૌવનમહ દીનચારકો બનો, વામે કરત કયું શુમાન-ગોશુન.

બાલપનોકર ખેલ ગમાવ્યો, યૌવનમે મદકામ-ગોગુન૦
ગોગુનમે નીજધામ વિસાર્યો, પાયો ના સુખ વિશ્રામ-ગોગુન૦
સંતવિના કચ્છુ જ્ઞાન ન પાવત, ચાહત નહી નીજધામ-ગોગુન૦
નીજધર ખીન સખ ધ્યાન સમાના, ભટકત હોત હેરાન-ગોગુન૦
અખ હું ચેત મુરખ મન મેરા, સંત બતાવત શાન-ગોગુન૦
જ્ઞાનાનંદ ગુરૂ મમ ખ્યારે, સાર અસાર વિચાર જોષ્ટારામ-ગોગુન૦

૪૫

રાગ—એજ.

ગોગુનમે ગુલતાન, ભયો મન ગોગુનમે ગુલતાન,
સાર અસાર વિચાર ન સુજત, માને ન શાસ્ત્રકો શાન-ભયો૦
ઉચે કરકર સંત પુકારત, પુટગયો તુજ કાન-ભયો૦
ચેત મુરખ મન દાવ ભયો હયે, ગ્રહે સદા ગુરૂ જ્ઞાન-ભયો૦
લક્ષ ચોરાંશી ભટકત ભટકત, પાયો નહીં વિશ્રામ-ભયો૦
દાવ અમુલ વૃથા ન ગુમાવો, શોધ સુખ સ્વરૂપ સુખધામ-ભયો૦
વિષય વૃક્ષ અંસાર સમજલો, પામે ન સુખકો નામ-ભયો૦
જ્ઞાનાનંદ ગુરૂકે સેવક, વંદત જોષ્ટારામ-ભયો૦

૪૬

રાગ—એજ.

કર નીશીદીન સતસંગ મનુબ્ધ, કર નીશદીન સતસંગ-ટેક.
સ્વાન જગત સુખ બાણુરે મુરખ, તામે ધરો ન ઉમંગરે-કર૦
જલતરંગવત ભીન પ્રભુસે, ચોધરકે ઉછરંગ-કર૦
સમજ તજ પ્રીત જગતકી, કાલ કરેગો ભંગ-કર૦
બાદલીયા સુખ દુઃખકી આવત, જેસે સમુદ્ર તરંગ-કર૦
જોષ્ટારામ કરો સતસંગત, હોવત હરીસે પ્રસંગ-કર૦

૪૭

રાગ—એજ..

સંત ખીન સમશાન બાણો સખી, સંત ખીન સમશાન,
જીન નગરમે સંત ન હોવે, તાહી ન કીજે સ્થાન-સંત૦
ભીક્ષાટનકર ઉદર ભરનાં, તાંહીકો પાપ ન જાન-સંત૦
સંતખીનાકે ગામ વસે સોહીં, પાપી પુર્ણ પહેચાન-સંત૦

સોહી સુનાયો ગુરૂ ત્રસિષ્ટ રામકો, યોગવાસિષ્ઠ પ્રમાન-સંતો
કહેત જેષ્ઠારામ સુનો નર, સંત સંગત સુખ ખાન-સંતો

૪૮

રાગ-એજ.

દોદીન રહેનાં જાન, જગતમેં દોદીન રહેનાં જાન,
સમે સહોદર નંહાંવગતેરે, જાંવગ ઘટમે પ્રાણુ—દોદીનો
ખાલપનેમેં ખેલ ગુમાયો, યૌવનમેં ધનકામ—દોદીનો
વૃદ્ધપનેમેં જોર જરાકો, ભુલગયો નીજલાન—દોદીનો
પ્રાણુગયે કચ્છુ કામ ન આવે, પાવે ચોરાશીખાન—દોદીનો
વંદત જેષ્ઠારામ લાજે હરી, દોદીનકે મીજમાન—દોદીનો

૪૯

ગરબી.

રૂંડે રૂંડું રટન સીતારામનુંરે, રાધે શ્યામનુંરે—ટેક.
રામ કૃષ્ણ રટવું જન પ્રેમે, પાપ પંથ તજવું જન નેમે,
જેને ઉતમ માન્યું તે નહી કામનુંરે—રૂંડે ૧
પરમાર્થમાં પ્રીત ધરીજે, વ્યવહારે મન વારી લીજે,
પીજે તે અમૃત ગુરૂ જ્ઞાનનુંરે—રૂંડે ૨
સીતાંવરનું સમરણ કરતાં, ધર્મ પંથમાં પગલો ભરતાં,
ડરતાં હોય તે સેવન કરશે દામનુંરે—રૂંડે ૩
પ્રભુ લજ્જનમાં ખીક ન ધરવી, સંગત શ્રેષ્ઠ સંતની કરવી;
ધરવી ધીરજ કહેવું જેષ્ઠારામનુંરે—રૂંડે ૪

૫૦

રાગ-એજ.

મોહો મોહો મુરખ ઈંદ્ર જાળમાંરે, ઈંદ્ર જાળમાંરે ત્રીયા તાળમાંરે,
હાવલાવ નારી જોખનમાં, લીન થયોછો તનમન ધનમાં;
ખનમાં સૌથી મોટો જગવ્યવાહરમાં—મોહો ૧
ખાજગરની ખાજ માનો, સંગ સાધનો કરી પીછાણો,
જાણો જેવી લહેરો જલ અપારમાં—મોહો ૨
લીલા ખાળવત્ ઈશ્વરની, રચનાં લીંત તણી ચીતરની,
ધરણી તે નવરણશે, વાક ઉચારમાંરે—મોહો ૩

કરો ભલે વેવાર વિચારી, કામ ક્રોધ ઈર્ષ્યાને ટારી,
ધારી તેને સાચું આયુષ્ય ગાળમારે—મોહ્યો ૪
જેઠારામ ચરાચર વાસી, હરી ભણવા સખ્યો ખ્યાસી,
ફાંસી જમની પાપકરી તું ભાળમારે—મોહ્યો ૫

૫૧

રાગ—એજ.

પામ્યો પામ્યો ઉત્તમ અવતારનેરે, પામ્યો પામ્યો ઉત્તમ અવતારને,
લક્ષ ત્રાશીસહસ્ર નવાણું, નવસેને વલી જન્મ નવાણું;
પામીને આવ્યો આટાણું, સંભારનેરે—પામ્યો ૧
ફરીગઢ આખો તું આવ્યો, માંડમાંડ દરવાજો ફાંચ્યો,
સંત તે સમજાવ્યો દિલધારનેરે—પામ્યો ૨
નદી તરીને ડુબે સીધતીરે, કેમ થયો તું મુઠમતીરે,
ખહાર આવતું ધીરે, પામીશ પારનેરે—પામ્યો ૩
રેન અંધારી માનવ ચુક્યો, કષ્ટ વેઠતાં પંથ ન ચુક્યો,
સુર્ય ઉગતાં ચુક્યો મારગ સારનેરે—પામ્યો ૪
જેઠારામ આપને જાણો, કયાંથી આવ્યો કયાં પલટાણો,
અંતવચન ઉર આણો, છોડ મોહની જાળનેરે—પામ્યો ૫

૫૨

રાગ—એજ.

જીતીબાજી મુરખ હાથે હારમારે, જીતીબાજી મુરખ હાથે હારમારે,
કાક તાડીવત નરદેહ આવ્યો, પુણ્યપ્રતાપે પુરણ ફાંચ્યો;
ત્રથા તે ગુમાવ્યો વેવારમારે—જીતી ૧
દેવ સરીખા ધરિછે જેને, પામ્યો પુણ્યપ્રતાપે તેને,
ખેડો વાપરવા એને પશુ હારમારે—જીતી ૨
નર અવતારે લાવજ લીજે, પ્રેમ થકી હરીનો રથ પીજે,
શાસ્ત્રવાકે વહાલ ધરીજે ખ્યારમારે—જીતી ૩
પલપલમાં આયુષ્ય બચછે, ઘટમાં ખેસી કાલ ખાયછે,
ન્યુન થાયછે અવધી નર અવતારમારે—જીતી ૪
આજકાલ કરતાં કરતામાં, વેવારે ફરતા ફરતામાં,
પ્રરતંદા ઉચારતાં દુઃખજ જાળમારે—જીતી ૫

જેપટારામ કરે શુભ કરણી, લલજન તરવાની નીશરણી,
સતશાસ્ત્ર ઉચરણી એ વીધારમારે—છતીં ૬

૫૩

રાગ—હરીદાસા હરીદાસા.

સ્વાસેહી સ્વાસે સ્વાસા, હરી હરી લજ મન સ્વાસે સ્વાસા,
હરી અવિનાશી લજલે નિરંતર, મિધ્યા જગતમે એ ભાસા—હરી-ટેક
દોખત દુનિયા માલ ખજાના, માયા જાળકા ફાંસા—હરીં ૧
માત પિતા મૃત યેન ભાણેજ, સાથે નહિ આવે તેરે માસા—હરીં ૨
અંતસમે જે કામ ન આવે, ઉનકી ના રખો આશા—હરીં ૩
બાધર રામકથા નહિ કીરતન, વા બશિએ નહિ ખાસા—હરીં ૪
મનુખ્યા દેહ દેવતાકું દુર્લભ, મિલા જનમ તોયે ખાસા—હરીં ૫
મનુખ્યા દેહ ધરી હરી ન ભજોતો, શિરપર જમકો ત્રાસા—હરીં ૬
સ્વાતીકા જળ નામ નારાયણ, પીલે પૈયા ખાસા—હરીં ૭
મારેહી મુખતા હરીકું તું ભજલે, કહે નારાયણ સીંગદાસા—હરીં ૮

૫૪

રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજે—એ રાગ.

શ્રી નરહર નામ જપો એક સારરે, જેના નામેથી ઉતરે પાર,
શ્રી નરહર નામ જપો એક સારરે—ટેક.
ગર્ભવાસમાં કયો કરારરે, સ્વાસે સ્વાસે ભજમું મોરારરે;
તેમાં તમે નાપાળયું લગાર, શ્રી નરહરં ૧
મન રામ નામને તું બાણરે, કરો દયા ધરમ કાંઈ દાનરે;
રાખો રૂદય કમળમાં ધ્યાન, શ્રી નરહરં ૨
પશુકીટી કયો તને નરરે, સ્વાસે સ્વાસે ભજો હરી હરરે;
નીકર અવતરશે પાછા ખર, શ્રી નરહરં ૩
જમ થઇને તે આવશે દાણીરે, ગર્ભવાસમાં જે નીજમાનીરે;
ત્યારે નહી રહે આ મુખનું પાણી, શ્રી નરહરં ૪
નામે ગણકાને ગતિ આપીરે, નામે તાર્યા હરીએ ઘણા પાપીરે;
નામે ધરૂને લીધા થાપી, શ્રી નરહરં ૫
મહિમા નામ તણો છે ભારીરે, ભજો રૂપિમુનિને પ્રહ્લાચારીરે;
નામે સૌકાને લીધા તારી, શ્રી નરહરં ૬

મનુષાદેહી ના આવે ફરીરે, ભજ ગુરૂપ્રતાપે શ્રીહરીરે;
દાસ નારણસિંહ કહે ખરી, શ્રી નરહર ૭

૫૫

૫૬—રાગ—એન.

દયાનીધી દેવ ચરાચર વાસીરે, મમ હૃદય દીને પ્રકાશી—ટેક.
વાહાલા વાટ સનાતન ઘરનીરે, ગુરૂદેવ મુખાવત વરણીરે;
તેમાં લાગી ન પ્રીત પામરનીરે, દયા ૦ ૧
વહાલા વેગમાં ગંગા જાયરે, સિંધુ સ્વામીને મળવા અહાયરે,
એમ ઇચ્છુ તમને મળવાયરે, દયા ૦ ૨
વાહાલા વાસ હૃદયમાં કીનેરે, પુદ્ગી મન નિર્મળ કરી દીનેરે;
ભવજલથી ઉગારી લીને, દયા ૦ ૩
વાહાલા વાત ન ભાસે જગતનીરે, ઇચ્છા થઈ આપના પદ સતનીરે;
રક્ષાકર હરી શરણાગતની, દયા ૦ ૪
વહાલા ઇચ્છુ નહીં મુખ મનમારે, વહે વાધો પ્રભુ મુજ તનમારે;
લય કીને તમારા શરણનમાં, દયા ૦ ૫
વાહાલા સ્થુળ સુક્ષ્મ કારણ જેહીરે, મોક્ષ માર્ગમાં વિમ્લે એહીરે;
કર કીરપાનીધી દુરતેહી, દયા ૦ ૬
વહાલા વચન તે મુજનો પાળોરે, મોટી મહતા તમારી સંભાળો,
જેષ્ટારામ કહે કષ્ટ ટાળો, દયા ૦ ૭

૫૬

પંદર તીથી.

૫૬—રાગ—સખી પડવે તે પંચે આધારે.

પ્રભુ પડવે પ્રલાહ ઉગાર્યોરે, નખ વધારી હરણાકંથ માર્યોરે,
સહુ દેન તણો દુઃખ ટાર્યો, દયાનીધી દેવ સદા મુખદાઈરે. ૧
પ્રભુ ખીને ખળી પદ આપ્યોરે, લય ઈંદ્ર તણો હરી કાપ્યોરે,
ખળીને વર ઉત્તમ આપ્યો, દયાનીધી ૦ ૨
પ્રભુ ત્રીને તીરથ સૌ કીધારે, બ્રહ્મજ્ઞાન વચન મુહૂર્ત લીધારે;
તેથી કારજ મુમુક્ષનાં સીધાં, દયાનીધી ૦ ૩

પ્રભુ ચોથે ચડયા ગજ વારેરે, ગ્રહીચક્રને ગુડ સંહાર્યોરે;
બાણી ભકિત ગજેંદ્ર ઉગાર્યોરે, દયાનીધીં ૪

પ્રભુ પાંચમે પાંજ બંધાવીરે, માર્યો રાવણ ગર્વ હટાવીરે;
સતી સીતાજીને ઘેર લાવી, દયાનીધીં ૫

પ્રભુ છઠ્ઠે છોડાવ્યો અમરીષરે, મુકી ચક્ર સુદર્શન અંતરીક્ષરે;
ગયો શ્રી દુર્વાષાનો દોષરે, દયાનીધીં ૬

પ્રભુ સપ્તમે શાંતી પસારીરે, દુષ્ટ કંશને નાખ્યો સંહારીરે;
જશ ગાય મુનીસુર ભારી, દયાનીધીં ૭

પ્રભુ અષ્ટમે અવતરી કીધારે, બહુ કાર્ય સુરિદ્રનાં સીધારે;
સુખ સંત મહંતને દીધારે, દયાનીધીં ૮

પ્રભુ નવમે અવધમાં અવતરીયારે, સદ્ધર્મ કર્મ અનુસરીયારે;
રામરૂપે ધરા દુઃખ હરીયારે, દયાનીધીં ૯

પ્રભુ દશમે દુર્યોધન મેવારે, પ્રીતે ભાજી વીરુર ઘર ગ્રહવારે;
વશભક્તિ વીશે પ્રભુ એવારે, દયાનીધીં ૧૦

પ્રભુ એકાદશે ઓઘવનેરે, બ્રહ્મજ્ઞાન કહ્યો મૃદુ વચ્ચનેરે;
તેથી પામ્યા બહુ શુભપદને, દયાનીધીં ૧૧

પ્રભુ દ્વાદશે દેવનાં દેવરે, કરતાં શંભુ તણી નીત્ય શેવરે;
અર્ચ્યો નેત્રકમલ તત્ખેવ, દયાનીધીં ૧૨

પ્રભુ તેરશ તટ યમુનાનેરે, સુણ્યો નાદ તે ગોપીએ કાનેરે;
બંશીબાગ રહી મનમાને, દયાનીધીં ૧૩

પ્રભુ ચૌદે ચતુરભુજ ધારીરે, કીધાં ભકતોના કારજ ભારીરે;
લીધો ભવભય દુઃખથી ઉગારીરે; દયાનીધીં ૧૪

પ્રભુ પુનમ સરદની રાતેરે, ગોપીસંગ રમ્યા બહુ ખાંતેરે;
પુર્ચાં લાડતે વીધવીધ ભાંતેરે, દયાનીધીં ૧૫

પ્રભુ પુર્ણ ઉમાશે અનામીરે, જ્યેષ્ઠારામ તણા દુઃખવામીરે;
ટાલો ભવભય અંતરભાગી, દયાનીધીં ૧૬

૫૭

૫૬—રાગ-ઉપરનો.

જીવ પડવે પડયો મોહ કહેરે, જેથી વેદ પુરાણાદી નદેરે;
 તોપણ મોહી રહ્યો વિષયાનદે, સ્વરૂપ નિજ બાણીએ સતસંગેરે; ૧
 ખીજે ખાવનથી પણ બહારેરે, તારો રૂપ તેતું ન વીચારેરે;
 વ્યર્થ જન્મ ખુએ સુખલારેરે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૨
 ત્રીજેતાપ ત્રણેથી તું તાપેરે, અંગેઅંગ દાવાનલ વ્યાપેરે;
 તેથી મસ્તક કાલને આપે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૩
 ચોથે ચેત ચતુર સતસંગેરે, મન રાખ ગુરૂને પ્રસંગેરે;
 સંત અંતર ભક્તિથી રંગે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૪
 પંચમ પંથ મુકિતને સંચરીએરે, ગુરૂજ્ઞાન અમૃત ઉર ભરીએરે;
 વારંવાર વિચારજ કરીએરે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૫
 છઠે છદ્દેવી સંપત્તિ ગ્રહીએરે, શમદમ આદીચીતે લઈએરે;
 મોક્ષ ધ્વિછાદિ સાધન ચહીએ, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૬
 સાતે સત્ય દયા દીલ દ્યારે, રેહેવું નિત્ય જ્ઞાનામૃત આખીરે;
 નિંદા સ્તુતિ રહીએ મન શાંખી, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૭
 અષ્ટપુર પ્રાણાદીક બાણીરે, તેથી ભીન સ્વરૂપ પ્રમાણીરે;
 રેહેવું જગતમધે ધીરઆણી, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૮
 નવમે નિરમલ મન ચિત્ત કીજેરે, વિન્યા કામથી દાન કરીજેરે;
 નરદેહનો લાવએ લીજે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૯
 દશમે દૈશીક સાથ રહીજેરે, પરદેશીનો સંગત ન કીજેરે,
 સદશાત્મનો સાર ગ્રહીજેરે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૦
 એકાદશે અપવાશી બનીજેરે, કામ કોધનો આહાર ન કીજેરે;
 ફલઆહર હરીરસ પીજે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૧
 દ્વાદશીએ દક્ષીણા દાન કીજેરે, સાધુ વિપ્રને અહંપદ દીજેરે;
 આશિર્વાદ તે જ્ઞાનનો લીજે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૨
 ત્ર્યેદશ તત્ત્વમસીને પીછાનીરે, બનીએં બ્રહ્મઉપાસક ધ્યાનીરે;
 દ્વૈતાદ્વૈત રહેવું નવમાની, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૩
 ચતુરદશીએ આતુરી ન કીજેરે, નહી વાદવીવાદે વશીજેરે;
 દુષ્ટ કોધનો ગર્વ તજીજે, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૪

પંચદશીએ પંચામૃત પીએ, અતિ ભાંતી પ્રીયાનંદ લીએ;
જલસ્થળે હરી નીરખીએ, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૫
ઉમાવાસે અનુપ અનામીએ, જ્યેષ્ઠારામ તણા દુઃખ વામી;
કીએ વાશ ઉરે મમ સ્વામી, સ્વરૂપ નિજ ૦ ૧૬

૫૮

* શ્રીરામ ચરિત્ર પાઠ.

(પ્રથમ નારદમુનીએ હરી હરી—એ ઢખ.)

નમીએ શ્રીગુરૂ પદ પાયરે હરી હરી, મોક્ષનો પંથ પડાયરે હરી હરી.
સમરો શ્રી ગણપતદેવરે હરી હરી, વિઘન ટળે તતખેવરે હરી હરી.
સારહમાત દયાહરે હરી હરી, જીવ્યે વશો કૃપાહરે હરી હરી.
બ્રહ્માને વિષ્ણુ મહેશરે હરી હરી, સર્વ હરો મમ કલેશરે હરી હરી.
સક્ષેપે રામ કથાયરે હરી હરી, કહેતાં તે કરજો સાહેરે હરી હરી.
માત ઉમયા શીવસાથરે હરી હરી, પુછત જોડી હાથરે હરી હરી.
રામકથા વિસ્તારીરે હરી હરી, સંભળાવો ત્રીપુરાસીરે હરી હરી.
સ્વીકૃલે રઘુરાયરે હરી હરી, રઘુવંશી રામ કહેવાયરે હરી હરી.
જન્મ તે દશરથ ઘેરરે હરી હરી, આનંદ લીલા લહેરરે હરી હરી.
રામચંદ્ર શુભ નામરે હરી હરી, ધન્ય અયોધ્યા ગામરે હરી હરી.
દીનદીન મોટા થાયરે હરી હરી, કરતાં તે બાળલીલાયરે હરી હરી.
શત્રુધન ભરથ લછમન રામરે હરી હરી, ભણ્યા તે વિદ્યા તમામરે હરી હરી.
રૂપિ વિશ્વામિત્ર સાથરે હરી હરી, લછમનને રઘુનાથરે હરી હરી.
યજ્ઞની કરી પ્રતીપાળરે હરી હરી, આણ્યાં અસુરના કાળરે હરી હરી.
અધ્યાને ઓધારીરે હરી હરી, અસુર માર્યા ભારીરે હરી હરી.
ત્યાંથી જનકપુર ગામરે હરી હરી, ગયાં રૂપિસંગ રામરે હરી હરી.
કર્યો ધનુષ્યનો ભંગરે હરી હરી, પરણ્યાં સીતાને સંગરે હરી હરી.
ત્રણે બાંધવની સાથરે હરી હરી, પ્રીતે પરણ્યાં રઘુનાથરે હરી હરી.
અવધપુરમાં પધાર્યારે હરી હરી, માતાએ મોતીએ વધાવ્યારે હરી હરી.
સોપવા રાજને પાટરે હરી હરી, તેનો મન ઘડતાં ઘાટરે હરી હરી.
મુહુર્ત શુભ ભેવરાખ્યુંરે હરી હરી, સજતે સરવે સભાવ્યુંરે હરી હરી.
આડો રહ્યો એક દીનરે હરી હરી, વિધીએ નાખ્યું વિઘનરે હરી હરી.

* “ શ્રી ભજન-ભૂષણ ” માં પ્રસાદજીની પાઠ ભેવી.

રામજી વનમાં જાયરે હરી હરી, ભરતને રાજ સોપાયરે હરી હરી.
 કેકેએ માગ્યું વચનરે હરી હરી, પ્રાણ તજ્યા રાજનરે હરી હરી.
 રામ સીતા લક્ષ્મણરે હરી હરી, ત્રણે સીધાર્યાં વનરે હરી હરી.
 શોક બહુ વહતાયરે હરી હરી, દુઃખી સહુ પ્રજાયરે હરી હરી.
 ભરતજીએ તપ માડ્યુરે હરી હરી, રાજ શત્રુઘનને આપ્યુરે હરી હરી.
 ત્રણે ચાલ્યા જાયરે હરી હરી, કળપુલ મુળકંઠ ખાયરે હરી હરી.
 પંચવટીમોજરે હરી હરી, મઠી બનાવી છે ઠારે હરી હરી.
 કંચનમૃગ ત્યાં આવ્યોરે હરી હરી, સીતાજીને મન ભાવ્યારે હરી હરી.
 હણવા મૃગ ગયાં રામરે હરી હરી, રાવણ આવ્યો તે ઠામરે હરી હરી.
 સીતાજીને લઈ ચાલ્યોરે હરી હરી, લંકાગઢમાં આવ્યોરે હરી હરી.
 સુપરણખાનો નાકરે હરી હરી, લક્ષ્મણે કાપ્યો કડાકરે હરી હરી.
 ખરદુશણનો નાશરે હરી હરી, કીધો શ્રીરામે તે વાસરે હરી હરી.
 કરતાં સીતાજીની શોધરે હરી હરી, દેતાં તે કેકને યોધરે હરી હરી.
 સુગ્રીવ વાલી બેઠાતરે હરી હરી, કરતાં તે કલેશ ઉત્પાતરે હરી હરી.
 વાલીનો જાણી અપરાધરે હરી હરી, સુણી સુગ્રીવની દાદરે હરી હરી.
 માર્યો વાલી સતકાજરે હરી હરી, સોંપ્યું સુગ્રીવને રાજરે હરી હરી.
 રામેશ્વરની પ્રતિષ્ઠારે હરી હરી, કરવા વૃધીજન નિષ્ઠારે હરી હરી.
 શોધ કરી રઘુરાયરે હરી હરી, પથરપાંગ બંધાયરે હરી હરી.
 માર્યો તે રાવણ ભુપરે હરી હરી, દાટ્યો અસુર રૂપી કુપરે હરી હરી.
 કેટલાક નરને તાર્યારે હરી હરી, કેટલાક જનને માર્યારે હરી હરી.
 દેવોનાં કારજ સાર્યારે હરી હરી, સીયાજી તેડી સધાર્યારે હરી હરી.
 વરસ વીન્યાં ચતુરદશરે હરી હરી, પ્રભુજી છે ભકતોને વશરે હરી હરી.
 ભરતની પાણુને અંભારીરે હરી હરી, તર્ત આવ્યાં અવધમોજરીરે હરી હરી.
 રાજ્ય બીરાજ્યા રામરે હરી હરી, ભકતોની પુરે હામરે હરી હરી.
 સુગ્રીવ અગંઠ હનુમાનરે હરી હરી, સર્વ તે કરતાં પ્રણામરે હરી હરી.
 રામસુત લવરાયરે હરી હરી, તેના હુવાણાં કેવાયરે હરી હરી.
 વંદત જેઠારામરે હરી હરી, ભજવું શિવર નામરે હરી હરી.
 ગાય શીખે કરે પાઠરે હરી હરી, તેની તો વૈકુંઠ વાસરે હરી હરી.
 પાઠકરે જન જેહરે હરી હરી, કળ ન પામે તેહરે હરી હરી.
 શીવ મુખામૃત પાનરે હરી હરી, કીધો ઉમ્યાએ ધરી ધ્યાનરે હરી હરી.
 જેઠારામ કરજોડરે હરી હરી, જ્યે જ્યે. શ્રીરણજોડરે હરી હરી.

હાહરો.

પાઠ પુરણ પ્રીતે રચી, લક્ષિતભાવ અનુસાર;
એક રામમય માનજો, નામ રૂપ આકાર.

૫૯

શિવ પંચાક્ષર સ્તોત્ર.

રાગ-ઉપરનો.

કંઠે પેહેચી જેણે હારે હરહર, નાગ તણું નિરધારે હરહર;
અગ્નિ શંશી અને સુરે હરહર, એ ત્રણ જેનાં નુરે હરહર.
ભસ્મીનો લેપન અંગે હરહર, ઇંશ મોટા પીએ ભંગે હરહર;
નિત્ય નિરંજન શુદ્ધે હરહર, ડિગંમ્બર મહાખુષ્ણે હરહર.
નકારાત્મક શીવરાયે હરહર, નમન કરૂં દુઃખ જાયે હરહર. ૧

અંદન ગંગા નીરે હરહર, ચરચીત આપ શરીરે હરહર,
જય શીવ નંદી સ્વારે હરહર, પ્રથમ વર ત્રીપુરાં હરહર;
મંદાર પુષ્પ પુખ્તયે હરહર, કર્તા દેવાદી સદાયે હરહર,
મકારાત્મક શીવરાયે હરહર, નમન કરૂં દુઃખ જાયે હરહર. ૨

જગત કલ્યાણ આધનરે હરહર, જે કરતા નીશીદીનરે હરહર,
ગૌરી વદન રવી સમરે હરહર, કારક જે હરહમરે હરહર;
દક્ષના યજ્ઞનો ભંગરે હરહર, દાખવી મહતા અનંગરે હરહર;
સમુદ્ર મથનની કાલરે હરહર, કર્યો વિષપાન દયાલરે હરહર;
કંઠ થયો નિલવર્ણરે હરહર, સદા હું તેહને શર્ણરે હરહર;
સદા વૃષભને સ્વારે હરહર, કરતા ગમન નિરધારે હરહર;
શકારાત્મક શિવ રાયરે હરહર, નમન કરૂં દુઃખ જાયે હરહર. ૩

ગૌતમ વશિષ્ઠ અગસ્થરે હરહર, દેવ રૂપિગણ સરવસ્થરે હરહર;
શેવતાં મૌ જેનો શીશરે હરહર, પુરનગન જગદીશરે હરહર;
અગ્નિ શશિને સુરે હરહર, ત્રણ છે જેના નુરે હરહર;
વકારાત્મક શિવ રાયરે હરહર, નમન કરૂં દુઃખ જાયે હરહર. ૪

કુખેર ચક્ષરાજનરે હરહર, જેના અંશે ઉત્પનરે હરહર;
જટાધારી જેનો શીરરે હરહર, છે સનાતન ગંભીરરે હરહર;
દીવ્ય પુરૂષમાં ચંદ્રરે હરહર, દેવ મુનીનાં ઇંદ્રરે હરહર;
વશ્વ જેના દશ દીશરે હરહર, સર્વે પ્રજાંડના કથિરે હરહર;
ચક્રાસત્ત્વ શીવરાયરે હરહર, નમન કરૂં દુઃખ બચરે. ૫
શીવ પંચાક્ષર સારરે હરહર, જે પટે નરનારરે હરહર;
તેહનું શીવલોક વાસરે હરહર, રીજત શ્રીઅવિનાશરે હરહર;
વદત જેષ્ટાસમરે હરહર, રટો સદાશીવ નામરે હરહર. ૬

૬૦

ભજન-રાગ-કવાલી-ગજલ.

કહેછે આત્મા તનને, અમારે ને તમારે શું;
અમે પરપાર તમે ફાશી, અમારે ને તમારે શું;
અમે સુખનાં તમે દુઃખનાં, બને મોટા છે ગુણરાશી;
અમે ચરાચર સદાવાશી, અમારે ને તમારે શું. ૧
અમે ચૈતન્ય તમે જડછો, તમે જઈ રાખમાં રલશે;
અમે તો અગમ અવિનાશી, અમારે ને તમારે શું. ૨
તમે વધશે તમે ઘટશે, તમે રડશે તમે મરશે;
અમે અજન્મ અવનાશી, અમારે ને તમારે શું. ૩
તમે વિકાર અમે અવિકાર, સદા અમે જગતના આધાર;
અમે સુખ સત્યના હોશી, અમારે ને તમારે શું. ૪
કહે દેવાનંદ આવાણી, અમારૂં રૂપ નિર્વાણી;
નિબનંદ લેહેર રહીલાશી, અમારે ને તમારે શું. ૫

૬૧

રાગ-એજ.

સુણો તમે સાર સંસારી અમારે ને તમારે શું;
અમે ભોગી તમે ભોગી અમારે ને તમારે શું—ટેક.
તમે જગ બહુચો સાચો કાયાનો કોટ છેકાચો;
તમે પરપંચ માંસચો અમારે ને તમારે શું. ૧
રહ્યા તમે વિષયમાં બાધી સમાધિ કેમ નવસાધી;
તમોને વળગી છે વ્યાધી અમારે ને તમારે શું. ૨

દીવસ બેચારની અંદગી કરેને સમની અંદગી;
 અમે પરપાર સરભંગી અમારે ને તમારે શું. ૩
 રહું મન સમમાં રંગી થયા અમે આતમા સંગી;
 થઈ પ્રહ્લ્લ બાન્તિની તંગી અમારે ને તમારે શું. ૪
 વિષયને ઝેર સમજાણી નીજનંદ લેરને માણી;
 લીધી વૃત્તિ રૂપમાં તાણી અમારે ને તમારે શું. ૫
 કહે રેવાનંદ આવાણી સમજ દીલ ખોલ તું પ્રાણી;
 લેને હરીનામની લાણી અમારે ને તમારે શું. ૬

૬૨

ભજન-રાગ-ઉપરનો.

પ્રેમીજન પ્રેમને પાલે, પ્રભુ તેના હાથને બલે—ટેક.
 બુઝો પ્રહ્લાદની પ્રોતી, લીધા હરી હેતથી જીતી;
 હતી જે ભય ગઈ વીતી, બુઝોને સમની રીતી. ૧
 મીરાંને મારવા રખે, દેવાને ઝેરતે ટાણે;
 પ્રીતમમાં ખ્યાર કરી બાણે, તેને કહો કાલ કેમ તાણે. ૨
 મેતો નરસિંહ હતો નાગર, દીધો જેણે હારથઈ હાજર;
 કરે ભાવે ભકિતનો આદર, તરે તે દુઃખનો સાગર. ૩
 પાપીની પાસ પંચાલી, પડી પરપંચમાં હારી;
 અંતરનો પ્રેમ નિહાળી, તુરત દોડયા છે વનમાલી. ૪
 હરી ભજે પ્રેમને ગાળે, પ્રેમ પરપ્રહ્લને માણે;
 પ્રેમે ખ્યારો આવશે ટાણે, નથી નાથ રીજતા નાણે. ૫
 રેવાનંદ માત મહાર્થો, ખરે દીલ પ્રેમને પાર્થો;
 આશાશિ કંદને ટાર્થો, દયા કરી દાસને તાર્થો. ૬

૬૩

સદ્ગુરુ સ્તુતિ.

લાવણી.

સ્વામી આઝે તુમ શરનં, ગુરુ તુમહો જગતારણુ તરન;
 કરો કૃપા ગુરુ સાયલ દેવા, સ્વામી આઝે તુમ શરનં—ટેક.

દયાવાન મુક્તિકે દાતા, વિઘ્ન હરન મંગલ કરનં;
કરુણામય કૃપાકે સાગર, સદા સેવ્ય અસરન સરનં—સ્વામીં ૧
પ્રહ્લવેતા ભરપુર ભજનમેં, અખંડ અનુભવ ઉચ્ચરનં;
અગમ અગાધ અગોચર તાંકો, ગુરૂમેરા ગોચર કરનં—સ્વામીં ૨
જન્મધરી જગમેં જીવનપર, આએ આજ કૃપા કરનં;
બાળ્યા ભાગ મિલ્યા ગુરૂ મેરા, મેટનહારજરા મરનં—સ્વામીં ૩
મંગલ ભાલ વિશાલ વદન છબિ, મંગલ ધ્યાન સદ ધરનં;
નિરમલ નેત્ર મુધાકર સરખે, તનકે તાપ સકલ હરનં—સ્વામીં ૪
લગન તુમારી હિરદે લાગી, ચિત મેરા ચહુટા ચરનં;
જનવેરાકોં જીગતે રાખો, સેવક બાનિ સદા સરનં—સ્વામીં ૫

૬૪

લાવણી બીજી.

અકલ પુરૂષ ગુરૂ અવતારી, જીનકીયા અભય ભવભય ટારી;
પ્રગટ ભયે જગપુરૂષ પુરાતન, અકલ પુરૂષ ગુરૂ અવતારી—ટેક.
અજબ કલા આતમ અનુભવકી, વિવિધિ ભાંતિ ગુરૂ વિસ્તારી;
જીવ અનેક અધમ કલિયુગકે, તિનકોં તરત લિયા તારી—અં ૧
દંડલોક અઝીસમ બનત, પ્રહ્લલોક સુખ ભયકારી;
ત્રણ સમાન ત્રયલોક સુતાકોં, જીન મનકી મમતા મારી—અં ૨
પરધન પથર સમાન ગિનત ગુરૂ, નાગનિસમ બનત વારી;
વિષય ભોગ વિષવત ભયેબકો, નહિ અપનેં તજસોં યારી—અં ૩
ખોસત વચન મૂઢલ મનોહર, લાવન લલિત લગત પ્યારી;
ભવભંજન અંજન મલમંજન, વરવિજ્ઞામય દુઃખહારી—અં ૪
કરિઆતમ ઉપદેશ કૃપાનિધિ, અપનિ શક્તિ અંતરધારી;
કહે વેરા ગુરૂચરન કમલપર, બહુરિ બહુરી બહુ બલેહારી—અં ૫

૬૫

લાવણી ત્રીજી.

મિલ્યા મોહિ ગુરૂ પ્રહ્લજ્ઞાનિ, જીનકીયા અભય ભવભય ભાની;
ધનધન હમ ધન ભાગ હમારે, મિલ્યા મોહી ગુરૂ પ્રહ્લજ્ઞાની—ટેક.
શુદ્ધ વિચાર જબકીયા સ્વતંતર, તખ ઉગરી અનુભવઆની;
પરમાતમ સતપાર પ્રહ્લકી, પરી સનાતન પહિઆની—મિલ્યાં ૧

તત્વમસી પદ લિખા તપાસી, અર્થ યથાર્થકો જાની;
 ઈશ જીવકી તજી ઉપાધી, અસીપદસો એકતા આની—મિથ્યા ૦ ૨
 મનકી વૃત્તિ લગી ત્રીનપદમેં, જહા ન પોચત મનખાની;
 જૈસે સલિતા સાગરકે મધ, ઉલટી આપ તહાં અલપાની—મિ ૦ ૩
 અખ મન મગન લયો પ્રહસાગર, લોક વેદ નહિ કુલકાની;
 સંશય સકલ મિટયા તનમનકા, હર્ષ શોક નહિં વૃદ્ધહાની—મિ ૦ ૪
 સાચી લગન લગી સતગુરુસેં, છતિ ન રહે તનકી છાની;
 કહે વેરા ગુરુ ચરન કમલપર, સમજ કીયા શિર કુલખાની—મિ ૦ ૫

૬૬

લાવણી ચોથી.

હમકોં નિજ દરશન દીના, ગુરુ અખતો અપનાં કરિલીના;
 કરી કૃપા ગુરુદેવ દયાનિધિ, હમકો નિજ દરશન દીનો—ટેક.
 દેખી પહાડ બડે પાપનકે, તખ તો મેરા મન ખીના;
 સકલ છુટાય દીયા એક છિનમેં, જનમ જનમ જે કર્મ કીના—હૃ ૦ ૧
 જ્ઞાનઅમૃત ગુરુ દિયા દયાકરી, પ્રેમ પિયાલા ભરી પીના;
 જાલીમ ખોખા જરામરનકા, છિનમેં રોગ લયા છીનાં—હૃ ૦ ૨
 નિરખ્યા વ્યાપક વસ્તુ નિરંતર, અખંડ આત્મ પ્રહ્મચીનાં;
 અખ નમરો મેંજ્યા જુગાજુગ, અખ અપના અનુભ કીના—હૃ ૦ ૩
 ખુટ્યા તાલા જાયા ઉજરા, એક અમરપદ લેલીનાં,
 જનવેરા જગફેર ન આવે, કોટી જન્મકા દુઃખ છીના—હૃ ૦ ૪

૬૭

ગોપીગીત સમશ્લોકી.

રાગ—લલિત.

મજ સુધન્ય જ્યાં જન્મ આપનો, રહીરમા તહાં સર્વદા પ્રભો,
 પ્રિય સુદર્શ દે કયાં ગયાતમે. જીવન પ્રાણ હે ! શોધિએ અમે.
 સ્મૃતાર્થ—૧ વલ્લી.

૨ શરદ કંજશા નેત્રથી હણી, વરદહે વિના મુલ્યદાસિઓ;
 ૩ વિરહ તાપથી ચીતમાં તમે, સુરતનાથ હે ! મારતાનકાં.
 ૪ વિષજ પાણીને સર્પ રક્ષસો, અનલ મેઘને વિજવાયુથી;
 ૫ વૃષભ વ્યોમને વિશ્વકોપથી, હરધરી વિભો ! ત્રાણનેકરી.
 ૬ નહિ યશોમતિ પુત્ર તું સખે, અખિલ વિશ્વનો સાક્ષી રૂપછો;
 ૭ વિધિ વિનંતીથી વિશ્વ રક્ષવા, ઉદય આપનો વૃષ્ણીવંશમાં.
 ૮ અભય આપના વૃષ્ણિનાં વડા, ચરણ પ્રાર્થીને જન્મમંધથી;
 ૯ કર સરોજહે કાંત કામદા, દૂતરમા કરો મસ્તકે ધરો.
 ૧૦ ત્રજજ નાતીહન વીર આપનો, સ્વજન દુઃખહા મંદ હાસ્યતા;
 ૧૧ લજ સખે અમે દાસીઓ છીએ, તવ મુખાળને શ્યામ દર્શદે.
 ૧૨ શરણ ઇચ્છદા પદ્મ જાણજે, વિપદમાં સદા દ્યેય વિશ્વશં;
 ૧૩ ભુવિસુહા ગજે પાદ પદ્મને, ઉર ધરી વિભો વ્યાધિને હરો.
 ૧૪ શરણ આવતાં પાપ સૌ સમે, પશુપછી જતાં શ્રીનિવાસ બ્યાં;
 ૧૫ હણી નિફળપરે પાદ પદ્મ જે, ધરી ઉર સ્થલે કામને હરો.
 ૧૬ મધુર વાક્યથી મોહવર્ધીની, કમલનેત્ર દે વેદવાણીથી;
 ૧૭ શુદ્ધ રહી નહી પ્રહ્લદેવને, અધરપાનની ખ્યાસીઓ અમે.
 ૧૮ તવ કથા અમીતસ જીવની, કવિની વાણી એ પાપનાશિની;
 ૧૯ શ્રવણ મંગલા શાંત રૂપિણી, પરમ પુણ્યવાન ગાન જે કરે.

સ્કુટાર્થ—૨ શરદરતુના કમલ. ૩ જંગલમાં. ૪ જેરવાળુ પાણી. ૫ અગ્નિ.

૬ વ્યોમાસુર. ૭ રક્ષા. ૮ સ્તુતિકરનારને. ૯ લક્ષ્મીથી પકડાયલો હાથો. ૧૦

૧૧ ત્રજજનના દુઃખ હરનાર. ૧૨ અભીમાન ઉતારનારી. ૧૩

૧૪ ધ્યાન કરવા યોગ્ય. ૧૫ વિશ્વતું કલ્યાણ કરનાર. ૧૬ મૃત્યુનો સૌભાગ્ય રૂપ.

૧૭ દાસીનાગ. ૧૮ અમૃત. ૧૯ પરમપુણ્ય ભોગવનાર.

મૃદુલ હાસ્યને પ્રેમ વિક્ષણો, પ્રિય વિહારને ધ્યાન મંગલો; ^{૨૦ ૨૧}

હૃદય લેહતા ગુપ્ત વાક્યહે, કુહુક કામ ન ક્ષોભતા કરો. ^{૨૨}
પશુ ચશવવા ભવછો વને, મૃદુલ પાદથી નાથજી તમે; ^{૨૩ ૨૪}

શિલ તૃષ્ણાંકુરો લાગતા પમે, વિકતતા મને કાંત થાય છે.
અલકનીલને ધુળથી ભર્યો, વદત આપનો વાદળા સમો;
મજ પધારતા સાંજને સમે, નિરખી હે સખે કામ વ્યાપતો.
રતિ વધારતા શોકને હરે, સુરલી વેણુનાં મીષ્ટચુંબનો;
ભુલવ તું સખે અન્ય રાગ જે, અધરની સુધા માત્ર અર્પતો. ^{૨૫}

દિવસનો જતાં જંગલે પ્રભુ, યુગસમી તુટી આપના ગિના; ^{૨૬ ૨૭}

અલક સુકત શ્રી વકતૃભાણીતા, જડ વિરચિએ પાપણો કર્યાં; ^{૨૮}

પતિસુતાદિકો ત્યાગીને પ્રભો, શરણુ આપનાં ચર્ણુમાં પડી. ^{૨૯}

સરસ ગીતથી મોહ પામતી, કપટી કાંતજો નારીને નિશી; ^{૩૦}

વચન ગુપ્તથી કામ ઉદ્ભવે, મુખ સહાસ્યને દૃક્ વિલાસતા. ^{૩૧ ૩૨}

ઉર વિશાલ જ્યાં વાસ લક્ષ્મીનો, હરધડી સ્પુરે મુગ્ધ માનસે; ^{૩૩}

મજ વિલાસીનાં કષ્ટને હરો, સ્વજન દુઃખહન વિશ્વક્ષમ છો. ^{૩૪}

તજી કઠોરતા વીર ! આપજો, હૃદયતાપ હા દિવ્ય ઔષધી; ^{૩૫ ૩૬}

જે પાદપંકજ સુકોમલછે તમારા, ધારી કઠોર કુચથા ઉસભીત ખ્યારા;
તેથીહરો મનમહિં નહીં કૈવલ્યથાછે, હે પ્રાણનાથ ! ભમએજ થતો અમોને.

શુકદેવ.

સ્ફુટાર્થ-૨૦ પ્રેમની નજર. ૨૧ ધ્યાન કરવાથી મંગલરૂપ. ૨૨ મનનો ખડ-
ભડાટ. ૨૩ કાકરાને ઘાસનાં અંકુરો. ૨૪ વ્યાકુલતા. ૨૫ ચપટીમાત્રનો વખત.
૨૬ મુખકમળ. ૨૭ બ્રહ્મા. ૨૮ પગમાં. ૨૯ રાત્રનો. ૩૦ દ્રષ્ટિનો વિલાસ. ૩૧ ધડીધડી
ફરતાં. ૩૨ મોહીત મનમાં. ૩૩ જગતના કલ્યાણરૂપ. ૩૪ હૃદયતાપને હરનારી.
૩૫ કઠોર સ્તનપર ધારણકરી. ૩૬ ભયભીત.

વેણુગીત સમશ્લોકી.

એછે મહા હલ સખી દ્રગધારીઓનો, આવા પ્રજેશસુતના મુખ દર્શનથી;
 સાથે સખી વિહરતાં વનગોચરાવે, વેણુનિ નાદ કરી પ્રેમ કટાક્ષપાન.
 આમ પ્રવાલ શિખિ પિચ્છ પ્રસૂન ગુચ્છ, ધારી ગલે કમલ ઉત્પલ માલસ્વચ્છ
 શોભે વિચિત્ર છખી ગોપ સમાજમાંહી, જાણે પ્રવીણ નટરંગ થલીગ જાવે.
 જાહેનો જુઓ તપવિધાનજ અંસરીના, દામોદરાધર સુધા અમ ગોપીઓનો;
 પ્રીતી નિશંક થઈ શેષ રસાધિકારી આર્યોની જેમ તરૂઓ દ્રગ અશ્રુ મુકે.
 પામી સુકીર્તી તુલસીવનથી મહીઆ, શોભા મળી પ્રભુ તણાં પદચિન્હથીજે,
 નાથે મયુર મુરલી મુરલીન મત્ત, તે જોઈ અદ્રિતટ જીવ બધા પ્રમત્ત.
 છે ધન્ય આ મૃગતણી પણ ભોળી નારી, જોતી છખી કૃષ્ણ તણી રૂપાળી;
 વંશી વિનાદ સુણીને સહ કૃષ્ણ સારો, પૂજા કરે પ્રણય પુરીત દ્રકપસારી.
 નારી મનોહર વપુ નિરખી સખી ! જો વંશી ધ્વનિ મધુરતા શ્રવણે ધરીને;
 દેવાંગના વિકલ કામ થકી વિમાને, અંબાલડેથી કુસુમોની વિબંધ છુટે.
 શ્રીકૃષ્ણ વેણુ સ્વથી સખી ! ગાય આજે, પીયુષપાન કરતી કરી કાન ઉંઘાં;
 આવાછડા પણ ધરે સ્તનગ્રાસ મોઢે, ઉભા રહી નિરખતા હરિઆખ્ય નેત્રે.

સ્ફુટાર્થ-૧ નેત્રધારી. ૨ વંદ્યુત. ૩ નાદ. ૪ પરવાણા. ૫ મોરપિછી. ૬ કુસોના
 મુખમો. ૭ કમલની એકગત. ૮ રંગભૂમી. ૯ શ્રીકૃષ્ણનો અધરામૃત. ૧૦ બાકી વધેલા
 રસની અધિકારીણી. ૧૧ વક્ષો. ૧૨ વંદાવન. ૧૩ હરણોસહિત. ૧૪ નમ્રતા ભરી દ્રષ્ટિ.
 ૧૫ દેવપત્નિઓ. ૧૬ કટીભાગની કસ. ૧૭ વંશીનાદ. ૧૮ અશ્રુપાન. ૧૯ સ્તન અને
 પથગ્રાસ. ૨૦ આંશુ ભરેલા નેત્રથી.

૬૯

પંખી ગણોજ મુનિઓ વનમાં વસેછે, બેઠા અનેકતરૂશાખ પ્રવાહનાં જે;
 જોઈ મુકુંદ મુખને મુરલી સુણીને, ધારી સુમૈન દ્રગમીલિત થૈ રહ્યા છે.
 બંસીધ્વની સુણી નદીગતી ત્યાપભગ્ના, આવર્ત સુચિત મનોભવમાં નિમગ્ના
 લૈને તરંગ ભુજશ્રી કમલોપહારો, ધારે ધરી હરિ તણા પદ પંકજેમાં.
 ગો ગોપ રામ સહ શ્યામ વગાડી વેણું, જોતાં ઘનો હરિ બહુ તડકે તપેલા;
 ધારી સપ્રેમ તનનું કરી આતપત્ર, વધવિતા પ્રસૂનમાની હરિ સ્વમિત્ર.
 શ્રીકૃષ્ણ રકતપદ ગોપ વધુસ્તનેથી, તેરકતતા ઘાસ પરે પદથી છવાઈ;
 તેને સ્તને, મુખપરે શબરી લગાડે, છે ધન્ય તે સ્મરરૂબ તપને નિવારિ.
 છે બહેન ! આ ગિરિબરે હરિદાસ શ્રેષ્ઠ, જે રામકૃષ્ણ ચરણે ધરતો પ્રમોદ;
 ગો ગોપયુક્ત હરિને હિય હર્ષી સેવે, પાનીય કંદ ફલ મુલ સપ્રેમ દેતો.
 સ્કંધે ધરી રસડીને રમી મસ્તક છે, ગો ગોપ સાથ રમતાં મુરસપ્ત સાધે;
 રોમાંગ પ્રજ્ઞ જડ ચેતન ભાવ છોડી, ચિત્રોસમાં જગતના ચલજીવભારો.

૭૦

રાગ-મરશીઆ.

જુડી જંગલે ફસાયકાં ભાઈરે (૨)
 લાડી વાડી ગાડી ઘોડે મોજ મજાએ,
 આઠપોરમાં એક ઘડીપણુ તુજથી હરી નવભજય;
 પ્રભુને હાલ લજલેજી, નહી નહી કાલ ભજશુંજી—જુડી૦ ૧

સ્ફુટાર્થ—૧ પરવાણાનાં ઝાડની શાખાઓ ઉપર. ૨ મૌનવ્રત અને નેત્રઅંધ.
 ૩ મનનાં સંકલ્પ વિકલ્પ જેવા પરિભ્રમ યાને ભમરી. ૪ કમલરૂપ બેટો. ૫ ચરણુ
 કમલમાં. ૬ વાહણા. ૭ છત્ર. ૮ દુરધ ગોપીઓનાં સ્તનપર લાગેલો કુંકમ. ૧૦ બીલણુ.
 ૧૧ કામદેવ જનિત તાપ. ૧૨ આનંદ. ૧૩ હૃદયમાં. ૧૪ ઝરણાં. ૧૫ મોયડી.
 ૧૬ નું ઝાણું. ૧૭ રોમાવલી.

વૃદ્ધપણે ઈશ્વરને ભજવા એવા તુજ વિચાર,
 પાવપલકકા નહીં ભરેંશા કાં ભુલે જેમાર;
 પ્રભુને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૨
 ઘરને આંગણે ગંગાજી પ્રગટયા કાંસીદને છેટેા જામ,
 શ્વાન સુકરનાં દેહ ધરી પછી ઘરઘર ગોથા ખાય;
 ગુરૂને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૩
 હરખ શોકની નદીઓ મોટી તેમાં જાએ તણાણા,
 પ્રભુનો ભજન નહીં કરે તો ઘણે દુઃખે ઘેરાણા;
 ગુરૂને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૪
 આસુ સસરો સગા સમંધી સ્વાર્થ સેવા કરતો,
 પ્રભુનો ભજન નહીં કરે તો ચોરાસીમા પડતો;
 ગુરૂને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૫
 પરનારી વીખકી છુરી મત લગાવે મન,
 રાવણ જેશે ચલેગયે શો પરનારીકે સંગ;
 ગુરૂને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૬
 દુન્યાદારી ખડે દીવાની ધર્મ તેરો ખાવે,
 જીતે ખાય કારજા મુવે નરકમે લેજાવે;
 પ્રભુને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૭
 મસ્તાનો થઈ ફરે મુલકમાં ભજે નહીં ભગવાન,
 કાલ જપાટા જખી લગેગા ચલો જઈ મશાન;
 પ્રભુને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૮
 ગુરૂ પ્રતાપે કહે ગોરખો સાંભળ ચેલા ખાત,
 રાવણ સરખે ચલેગમે હુતે છત્રપતીરાજ;
 પ્રભુને હાલ ભલેલેલ, નહીં નહીં કાલ ભજશુંલ-ભુટીં ૯

૭૧

ભજન.

ગઢપણુ મારે નથી જોઈતો અધ્યા જીવડા (૨)
 હાથમાં છે લાકડી, ને પગમાં છે ચાકડી, શરરીથયુ શાવ ખોખુરે-દોઢ.
 ઓઢવી પડે ઢાંખરી, ને પીવી પડે રાખડી,
 ઢાંત વિનાનું મોંદુ ખોખુરે—ગઢં ૧

સુવા તુટલ ખાટલી, ચુકવા પુટલ માટલી,
ખાંસી ના આવે તો ખાંઈ જોકુરે—ગદ૦ ૨
કેડ રહ્યાને ધુડા રહ્યા આપણ; કાયા કંપને ડગે ડોકુરે—ગદ૦ ૩
આંખ નાકમાંથી નીરજરેછે, આંખે દેખુ હુંતો ઓધુરે—ગદ૦ ૪
વવડું વડેછે પીટયો મરતો નથી દોશલો, મરેતો ધર થાય ઓખુરે—ગદ૦ ૫
વલભ કહેછે મોત આંચું હવે હુકડું, પ્રજાતું નામ નિત લેતુરે—ગદ૦ ૬

૭૨

ભજન-રાગ-એજ.

ગદપણમાં ગોવિંદ ગાશું ગુરુરાજ, ગદપણમાં ગોવિંદ ગાશું;
હાલ કામમાં નથી નવરા તું—ગુરૂં ૧
હારે સાઠ લાખની ચુડીને શું કરીએ, કરોઠ લાખ ત્રીજેરીમાં ભરીએ;
હારે પછી ભક્તિ તમારી કરીએ—ગુરૂં ૨
હારે અમે ખાંધશું ખારશો માળા, પછે થાશું હજાર મીલવાલા;
પછે સુખેથી ફેરશું માલા—ગુરૂં ૩
હારે સાઠ વરણની ઉનર થઈ મારી, હારે મારે પરણવી છે નૌતમ નારી;
હારે તેમાં ભક્તિ શું કરીએ તમારી—ગુરૂં ૪
હારે એના છોકરાનાં છોકરા થાશે, તે તોખોરામા બેસીને રમશે;
હારે પછી ધીલને શાંતી વરશે—ગુરૂં ૫
હારે રાંડ કર્મે મલી કળઆરી, હારે નીત કારજ ફાળેછે ભમરાળી;
હારે તેતો આંખમાં ન આવે તમારી—ગુરૂં ૬
હારે અમે અમેરીકા આફ્રીકા જાશું, આસ્ટેલીઆનું સોનું સંગ્રહશું;
હારે પછી ભક્તિ તમારી કરશું—ગુરૂં ૭
મોટો દીકરો વિલાત ગયો છે, નાનુ દીકરો જુગારી થયો છે;
હારે એવો ધમરાડ મોટો મર્યો છે—ગુરૂં ૮
હારે એમ કરતાં તે મરકી આવી, મરકી આવીને શેઠ ગયાં ચાલી;
હારે અને પાછડ તે રૂવે બાઈ—ગુરૂં ૯
હારે ગુરૂ કહે મુરખ મનમારૂં, એમા નથી ઉગરવાનું બારૂં—ગુરૂં ૧૦

૭૩

૫૬—(કંથખીન રહેત એકલી મોરી જન—એ ૬૫.)

અહો મન ભાવ ધરીને ભજરામ, તજ મન મોહમદાદીક કામ—ટેક.
 દીલ ખીચ દેખો દેવ હૈ, સખ દેવનકો દેવ;
 દર્શન કરો નર પ્રેમસે, શુરુખ પાવો ભેદ—અહોં ૧
 આશપાશ અવીનાશ હૈ, પુરણ સ્વયં પ્રકાશ;
 દીલ દરીઆમે ખોજકે, તજના દેહ અધ્યાસ—અહોં ૨
 ડોલત દશરથ પારને, બોલત ઘટઘટ રામ;
 સકલ પસારા તાંહીંકા, સખસેં ન્યારો જાન—અહોં ૩
 ગર્વ કીયેં દુઃખ ઉપજે, ગર્વ કીચે સુખ જાધ;
 ગર્વ કીચે કોપત હરી, ગર્વ પાપ ઉપાય—અહોં ૪
 જ્યેષ્ઠારામ રટો હરી, મીટે જન્મકો ત્રાશ;
 મોહ મીટે માયા મીટે, પુરણ હોવત આશ—અહોં ૫

૭૪

૫૬—(જનન કીયો સતસંગ—એ રાગ.)

સજજ ખીના ગમં પાવત નાંહીં, કખ હુંનકો નરનાર;
 જલત સદા દુઃખ દાવાનલમેં (૨) વાંકો ન પાવત પાર—સ૦—ટેક.
 કામ કોધ મદ લોભ વિષયમેં, જામત સદાયે ગમારે;
 અખહું ન ચેત્યો ઘેન ગર્વમેં (૨) જાવત આયુ સંભારે—સ૦
 ધર્મ કર્મકી ખાત ન રૂચે, કરત ગોશુનમેં ખ્યારે;
 પુન પુન ચક ચોરાશી પાવત (૨) વાકો ન કરત વિચારે—સ૦
 નિજમન માન્યા કામ કરત નિત, નિંદ્રા મૈથુન આહારે;
 યે ગુનમેં પશુ અધીક હયે (૨) શોન મનુષ્ય અધિકારે—સ૦
 શીળ સંતોષ સદા સુખદાઇ, વાંકો ગ્રહ તત્કાળે;
 જનમેં તુજકો લાભ મીલેગો (૨) ટળત કષ્ટ અંજાળે—સ૦
 શુરુ જ્ઞાનાનંદ સેવક જ્યેષ્ઠારામ જ્ઞાન વિચારે;
 ધન દોલત કચ્છુ કામ ન આવે (૨) ખીન જાને સુખકારે—સ૦

૭૫

રાગ—એજ.

ગીરીવર સુંદરશ્યામ સ્વરૂપ પદ પાવત સંત સુખનરે;
 ઉન સંતનકો સંગ કરો જન (૨) પાવત અમૃત જ્ઞાનરે—ટેક.
 જન જ્ઞાને તુજ કષ્ટ વિનાશે, મીલત અભય નીજ ધામરે;
 જન્મ મરણ ત્રાશ છોડાવત (૨) કરહીં અપનેહીકે સમાનરે—ગી૦
 સંત બડે સુખકાર જગતમેં, વિષમેં અમૃત માનરે;
 શ્યામ ભુજંગ વીકાર જગતસુખ (૨) કર અમૃત સુખપાનરે—ગી૦
 જીવ શીવમેં કુછું લેદ ન માનો, ભૂષણ હેમ સમાનરે;
 જેસે નવસ્ર લીન તંતુમેં (૨) તેસે શીવ જીવ જાનરે—ગી૦
 વામે દેશ કરે મન કીસસે, સખ ઘટ એક પીછાનરે;
 ખીન જ્ઞાન ન પાવત કુચીકા (૨) બતાવત સદગુરૂ જ્ઞાનરે—ગી૦
 જ્ઞાનાનંદ ગુરૂકે પદ સેવન વંદત જેષ્ટારામરે;
 જલસ્થલ શ્યામ સમાન્ય રૂપ હુયેં, ધરમન ઉન્હો ધ્યાનરે—ગી૦

૭૬

રાગ—એજ.

કર્મકો પાત્ર અંકાર સમજ મન, કર્મકો પાત્ર અહંકારરે;
 ખીન ખીચારતેં સીદ ભયો હૈં (૨) જેસે સખ સંસારરે—ટેક.
 ગુરૂખોધ વિચાર કરત, તખ ભાસત પ્રભાકારરે;
 મેલેશ ન રેહેવે (૨) ટલત જમન તત્કાળરે—કર્મ૦ ૧
 પુન પુન હેતુ જન્મ મરણકો, અહંપદ હુયે નીરધારરે;
 વાંકો તજદે તુચ્છ કરકે મન (૨) તો પાવે સુખસારરે—કર્મ૦ ૨
 નિજપદકો અહંકાર દબાવત, સ્વાધીન બુધીનારરે;
 રાણીસંગ રમત હય યારી (૨) રાયકો દીનો વિકારરે—કર્મ૦ ૩
 રાજકાજ અહંકાર ચલાવત, કરત કર્મ દુઃખકારરે;
 વાકો ફલ દુઃખ ભુપત પાવે (૨) લક્ષ ચોરાશી ભારરે—કર્મ૦ ૪
 અબહુ ન ચેત્યો ઘેન ગર્વમેં, બુલગયોની દ્વારરે;
 જેષ્ટારામ તું ચેત સખેરો (૨) અબહુ પ્રાંત સંભારરે—કર્મ૦ ૫

બારમાશી.

(સાસરીએ પધારે મારી કુંચરી-એ ૬૫.)

શોધે સતી પતીને ધરી પુરણ પ્રીતરડીરે, ગ્રહી જ્ઞાન દીવો કરમાયજો;
 દેહપુરે બહુ શોધ ચલાવી નાથનીરે, બહુ શોક કરે પસ્તાયજો-શોધે ૦
 કારતકમાં કરણી કરતી સતસંગનીરે, વલી વિધવિધ કરતી વિચારજો;
 શાસ્ત્રવચન વનીતા ઉરમાં નિરધારતીરે, પતીને મલવાનો પ્રચારજો-શો ૧
 માગસરમાસે મહાગુણવાન કર્મ શુભ આચરીરે, નહીં ફલતણી ઉર આશજો;
 નહીં લોપ કરે કદી શાસ્ત્ર તણી મર્યાદનીરે, કરતી શાસ્ત્રનેજ તપાસજો. ૨
 શોધે પોશે પંચતણે પરીવાર નીહાળે નેહથીરે, કરી પંચીકરણ વિચારજો;
 ભ્રમે બહાર દશોદશ તીર્થ તણાં તટ ઉપરેરે, નહી નીરખ્યા ભરથારજો. ૩
 માહામાસે મહા વ્રતધારી ભ્રમે વનમાનનીરે, કરતી આંદ્રાણ ઉપવાસજો;
 કેમ મળે પતીઆશ ધરે ઉર સુદરીરે, ક્યારે પુરણ થશે આશજો-શો ૪
 ફાગણમાસ જશે કેમ કંથવિના નવ યૌવનેરે, ખેલું હોળીહું કેની સંગાયજો;
 ક્યારે જઈ રહું ક્યારે મળે મમ કંથડોરે, છતે નાથ થઈ હું અનાથજો. ૫
 ચૈત્રે ચંચલનારી ચિત ચપળ ચિંતાકરેરે, પુન્યા બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશજો;
 મેળવજો મમનાથ પ્રભુ નિજદાસીનેરે, ટાલો કંથ વિયોગનો કલેશજો. ૬
 વૈશાખે વનીતાબહુ વ્યાકુલ થઈ શુદ્ધ વિસારીરે, સતી પીઉપીઉ કરતી પુકારજો
 એકલડી વનછોડી અહો મમનાથજીરે, ખ્યારા પ્રાણ તણા આધારજો-શો ૭
 જોઠે જાણી જગતને અસાર વનીતા વેગમારે, ધરતી હુંડામાં વૈરાગ્યજો;
 સર્વ તણ પ્રપંચે અમૃત ગુરૂ વાક્યનોરે, પીએ પ્રીત ધરીને અથાગજો. ૮
 આશાડે અલખેલીનાર ભરી અહંકારનીરે, તણ તર્ત ધીકારી નારજો;
 પ્રેમ પટોરે ધરી અંગ ચીતે બહુ ચાહતારે, ક્યારે મારો મળે ભરથારજો. ૯
 શ્રાવણ માશે શંકરને આરાધતીરે, પુરો આશ ઉમા ત્રીપુરાજો;
 હવે બહુશ્રમ પામી પતી શોધમારે, હરે શીવ પડો મમવારજો-શોધે ૧૦
 ભાદરવે ભલી પ્રીતથી શંકર ઉચારેરે, વેદશાસ્ત્ર પુરાણે સમાચારજો;
 તત્વ ગુરૂમુખથી સમજાય સંદેશો કંથનોરે, ભાવે શોધ કરીને વિચારજો. ૧૧
 આશુએ આવ્યાં ગુરૂ ભાવતારે, દ્રષ્ટેએ દેખાડ્યાં કંથનો પંથજો;
 કામની કંથ જોવા ચાલતાં વેગમારે, ઘુટી ચિદ્જડની ગાઠજો-શોધે ૧૨

અધીકમાસે અબડાનીજ કંથની કાયમારે, ગઈ તે તર્ત સમાઈ નીરધારને;
સાગર પડતા જેમ નીમક પાણીરૂપ થાયછેરે, તેમ થઈ પતીરૂપ બુધીનારને.
જ્ઞાનહેમારે મનગળીને થયો શુદ્ધ જેહનોરે, તેની બુધી બ્રહ્મમય થાયને;
મનડો દ્રઢ અબ્યાસને વૈરાગથીરે, જેષ્ટારામએ તર્ત જીતાયને—શ્લોક ૧૪

૭૮

રામવિવાહ.

(નાથ કેસે ગજકો બંધ છોડાયો.)

જનકપુરમેં ઘરઘર હોત બધાઈ, જાહીં પરનત સીયા રઘુરાઈ—ટેક.
માત કૌસલયા કેકે સુમિત્રા, મંગલ હસહસ ગાઈ;
નૃપ દશરથ ઉર આનંદ ઉપનો દેખ રહ્યો હરખાઈ—જ૦ ૧
મંગલ પ્રથમેં સુદાન કંચનકો, હેત જનક સુખપાઈ;
દ્વિતિએ મંગલક્ષિતિ દાનસો દેવત, ત્રતીયે તુરંગ ગજગાઈ—જ૦ ૨
ચતુર્થ મંગલ સુકન્ધા.દાન દીનો જનકકી પુણ્ય બડાઈ;
ચાર કુમાર જનકગ્રહ પરને, ધન દશરથકી કમાઈ—જ૦ ૩
વીવાહ શુન પશુપક્ષી આનંદમય જલથલ શાંતી સવાઈ;
ધન્ય જનૈયા ભડો ભાગતાંકો રામસેં પ્રીત લગાઈ—જ૦ ૪
જેષ્ટારામ રઘુપતિ પરને તેં કયોં મોજ ગમાઈ;
રામ લગનકો ન લોચન નીરખ્યો તાંહીંતિ આંખ ન પાઈ—જ૦ ૫

૭૯

શિવ વિવાહ.

રાગ—એજ.

ચલોરે મન હીમાપુરમેં બાઈએ, દેખી શીવ વીવાહ સુખપાઈએ—ટેક.
હીમાપુરમેં પરને શીવજી પારવતીવર ખ્યારે;
જોડી બની હેં ઉમા શીવકી, તાંકો સુખ હય ન્યારે—ચલો ૧
સતી પારતી બાલાવચકી, વૃદ્ધ ભયા શીવ લોલા;
પારવતી કર કંકણ ચોહીએ, ચંકરકે કર ગોલા—ચલો ૨
પારવતીકો કંથ બડો હૈ, ઉમાજી હૈ કુમારી;
બડાબડાઈ કબહુ ન ચુકે, પારવતી વૃતધારી—ચલો ૩

બ્રહ્મા વિષ્ણુ જન જોરકે, આખો સંગલે નારી;
જય જયકાર શબ્દ હોત હય, પુષ્પકી વૃષ્ટી ભારી—ચલો ૪
જેષ્ટારામ ઉમાવર મિલે મોક્ષકી ખારી;
ભવો ભવ શંકર વશે ઉરમાંહી, હેત ચોર્યાશી ટારી—ચલો ૫
હોહરો.

વિવાહ શંકર કોશહી, દેખો જન ચિતગ્યાહી;
બ્રહ્મવિદ્યા અરૂણાન મિલ, વિવાહ શાંતી ઉપાર્ધ.

૮૦

શ્રી હરીહરની પ્રાર્થના.

મમ સંકટ શંકર સર્વ હરો (૨) મમ અંતર તમ હરી હર કરો (૨)—ટેક.
ઉમારમણ કરૂણા અચન નીલકંઠ ત્રીપુરાર,
રમારમણ સાગર સયન સ્થામ શરીર મુરાર—મમ ૧
શૂલધારી ત્રીનયન શિવ, ભાલ શશિ શિર ગંગ;
ચક્ર સુદર્શન કરધરા, જગતપાલન વેદંગ—મમ ૨
આધુતોષ આનંદધન, કંઠ ક્ષિપર હાર;
ભક્તાધિન હરિ જ્ઞાનધન શાર્ણગત હીતકાર—મમ ૩
હરહરી ઉર ધરઅજે, મમ શમદમ કીયો મમતાત;
સંધારક જગપાલકદ્વય, હરહરી ભય ઉતપાત—મમ ૪
કૃષ્ણરામ જેષ્ઠા હૃદય, નિશીદીન રહ્યા છપાર્ધ;
શિવ વિષ્ણુ અઘહારી, મમ પ્રજા રહી હરચાર્ધ—મમ ૫

૮૧

રાગ—એન.

ગુરૂ ખીન કોન છોડાવત ફાંસી, દુઃખ દાયક લક્ષ ચોરશી—ટેક.
માત ઉદર સ્થલ નર્કકી ભારી, વાકો ભયો મેં નીવાસી—ગુરૂ ૧
અખ કીરપા ગુરૂદેવહી કીજે, ભેટન શ્રી અવીનાશી;
મોક્ષકે મારગ ચલનકે કારન, ખહુત ભયો મેં ખ્યાશી—ગુરૂ ૨
જેસે યાજ્ઞવલ્કય મિલકે, ટાલી જનકકી ખ્યાસી;
સજયડૂ ભોગમેં ધાગ ન લાગો સેહેજે ભયો મોક્ષવાસી—ગુરૂ ૩
વેદશાસ્ત્રકે વાકય નીમીત, સિંહદય કરત ઉભશી;
ધન્ય સોજન ગુરૂશરને ગયે, દુટન ચક્ર ચોરશી—ગુરૂ ૪

જ્ઞાનાનંદ ગુરૂ મમ પ્યારે, અંતર દીજે પ્રકાશી.

વંદત જેષ્ઠારામ નામી શીર, કષ્ટ હરો અવિનાશી—ગુરૂ ૦ ૫

૮૨

૫૬. (સુનો હનુમાન ભુજન મેરી તુટી—એ રાગ.)

અંસુરી સુની મોહી પ્રજકી લુગાઈ, અંસુરી—ટેક.

અંસુરી સુમોહી પ્રજકી લુગાઈ ઘરઘર કામ ચુકાઈ (રામજી)

ફિરે ખાવરી ભાન ભુલકે એસે મગનમન પ્રીત બઢાઈ—ખં ૦ ૧

વંદાવનમેં રાસ રચ્યો હયે, આનંદધન ચદુરાઈ;

સર્વ ગોપીયાં દોડદોડકે (૨) કૃષ્ણ સમીપે ચલચલ આઈ—ખં ૦ ૨

સહસ્ર ગોપીમેં એક ચદુવર, સખ મનમેં અકુલાઈ;

તબ હરીને અચરજ ઉપજાયો (૨) અકેકી સંગ અપની છખી પ્રગટાઈ—ખં ૦

દેખ દેવ સખ અચરજ પાયે, લીલા બની ન બઢઈ;

જેષ્ઠારામ દેવકો હુલ્લ (૨) એસો સમય સખી પ્રજનાર પાઈ—ખં ૦ ૪

૮૩

રાગ—એજ.

વામન દિજ હરિરૂપ બનાયો (૨)—ટેક.

વામન દિજ હરિરૂપ બનાયો, બળીછલ કારણ આયે;

ત્રીનપદ ભૂ હરી ચાચન લાગે, બળી દાનદીજે એસે બચન સુનાયો—વા ૦ ૧

સુન બળીદાન દેનકે કારન, બરી ઉદક ભરલાયો;

દેન ભયે ઉદક બલીકરમેં (૨) શુકે કપટ એસો બલીકો જનાયો—વા ૦ ૨

તાંકે બેન નવલી ઉરધારે, પાણી હસ્ત ધરાયો;

ગુરૂમત્સર બની બરીમે પેકો, તાહીતે નાર નીકસે કોન પાયો—વા ૦ ૩

તબ વામન કર હર્લ સખીધર, બરી ભીત્ર પઢાયો;

તાંતે નેન શુકકો પુટો (૨) તબ હોઈ કાતો મૃત બહુત મુચાયો—વા ૦ ૪

ચાંપ પાતલ બલી પ્રભુચરને, નૃપ પાતાલ બનાયો;

જેષ્ઠારામ દ્વાર હરી બગકે, બચન દેહીકે દ્વારે ચાંકીકો બજાયો—વા ૦ ૫

૮૪

રાગ—એજ.

ગજ લીનો તાર હરીને જુડમારી, ગજ (૨)-ટેક.
 ગજ લીનો તાર હરી જુડમારી, છાંડ ગરૂડ ગીરધારી;
 ગજ આયો પાણી પીવનકો (૨) સત્તીતાપયો સો જલપીન-ગજ ૧
 તામે ગજપદ ગ્રહો જુડને ખેંચ ગયો દુરભારી;
 મુંઢરહી જળ તલભર જલપર (૨) તખ હરી નામકી દ્વનિરે ઉચારી-ગજ ૨
 હરી નારાયણ વાસુદેવ મમ સહાય કરો ગીરધારી;
 જુડ કષ્ટસેં મોહો છુડાવો (૨) શરણ ચરન આયો તુમસે મુશારી-ગજ ૩
 ગરૂડગરૂડ લક્ષ્મીવર આયે, છાંડ ગરૂડકી સ્વારી;
 ધરકર ચક્ર સુદરશન માર્યો (૨) જુડવો ભયંકર અતિભારી-ગજ ૪
 આપનો જાન દુખત ગજ તાર્યો, આપડી નાથ પધાર્યો;
 તાકો સુનન ભિસ્તાર ચહેસો પઢો શ્રીભાગ્વદ નરનારી-ગજ ૫
 ભકતાધિન ભુખર સુખદાયક શર્ણાગત હિતકારી;
 જોષ્ટારામ હામ ચેહી મોરી (૨) વાસ કરો ઉર અહંપદ ટારી-ગજ ૬

૮૫

રાગ—એજ.

ભય નરસિંહ પ્રભુ સ્થંભ ફેરી, ભય (૨)-ટેક.
 ભય નરસિંહ પ્રભુ સ્થંભ ફેરી, ભકત ઉગારલીઓરી;
 રૂપ ભયંકરકો પ્રગટાયો (૨) નખસેં અમુર હીણ્યાં કંશકો હુન્ધોરી-ભય ૧
 નાશ પ્રલાદ ઉચ્છંગ લીયો હેં, કોષ બહુત ચલ્યોરી;
 તાંકો કોષ પ્રલય અગ્નિસમ (૨) સોહી કોષ દાશ પ્રલાદને હુર્યોરી-ભય ૨
 સુર વિમાન ખેડકે દેખે જયજયકાર ભયોરી;
 પુષ્પવૃષ્ટિ સુર કરત ભકતપર (૨) ધન્ય પ્રલાદ વશ હરીકો કર્યોરી-ભય ૩
 નાગ પ્રલાદ કહે કરૂણાલય, ધ્યોમે ચિત ચહ્યોરી;
 કહે પ્રલાદ તવ ભકિત ત્યાગી (૨) જૌર ન સુખમોહો મનમેં ગ્રહ્યોરી-ભય ૪
 કષ્ટ એક માગ ભકત વર મોસે, બહુત પ્રસન હોયોરી,
 કહે પ્રલાદ પ્રસનમોએ હોઉ (૨) તખ તાતલકોં મોહો મોક્ષ દિયોરી-ભય ૫
 કહે નાથ સખડી તુજ કુલસો મોક્ષ લહ્યોરી;
 કયોં ખેટા ગભરાત હૃદયમેં (૨) ધન્ય ચે કુલ તેરો જન્મ ભયોરી-ભય ૬
 કહે પ્રલાદ સુનીએં ઉર અક્ષુ, યાચુ ભકિત મેં તારી;
 જોષ્ટારામ શામ શુન ખેનાં (૨) હુઈકે મગન હુઝા ભવકો હરોરી-ભય ૭

હોહર.

ખર સાકર પ્રીતી નહીં જેસેં ગરૂડ ભૂજંગ;
 પાવક પાણી પ્રીતસમ, નીત્ય પ્રેમે સતસંગ. ૧
 નરબર સતસંગત ખીના, જેસેં જળ ખીન ખેત;
 અર્ધુ ખીના ગીરીવર થાડે, સ્વજન ખીના કર્યેં હેત. ૨
 તરવર સરોવર તીરયે વામે અમૃત ફળ થાર;
 સતસંગ મત દીનતા, થોથોપર ઉપકાર. ૩
 કયું જામતે મન ગોશુને, કયું ખીસરે હરનામ;
 હરખીન સુખ પાવત નહીં, વંદત જેષ્ટારામ. ૪
 અહંપદ જળલગ ના ગર્યે, તળલગ પુરસ્કધામ;
 પાવન ભડો કહીન હુયે, વંદત જેષ્ટારામ. ૫
 કર્મપાત્ર અહંકાર હુયે, જન્મખીજ વીપરીત;
 સો ગુરૂખીન ટુટત નહીં, તા ચંહો ગુરૂપ્રીત. ૬
 નાવ વીના સાગર તરે, ક્ષત્રી ખીન સંશ્રામ;
 જેસેં દીન સુરજ ખીના, તેસેં ગુરૂ ખીન જ્ઞાન. ૭
 માયા માયા કયા કહો, કર્યેં કલીયુગકો વાંક;
 અપનો મન આધીન નહીં, વામે ઉલટો આંક. ૮
 મનસે માયા મોહમઠ, મનસે જાય સંસાર;
 જેષ્ટા મન નીજવશ રહેં, મીટત જગત વીકાર. ૯
 શત્ય પ્રીત સત્સંગમેં, જગત પ્રીત ઉપરામ;
 જેષ્ટા બાધ કરત નહીં, મોહ લોભ અણીમાન. ૧૦
 ગીતા મ્હોક સદા પઠે વાંકો કરે વિચાર;
 જેષ્ટા પામે પરમપદ મોક્ષનકો અધિકાર. ૧૧
 અજ્ઞાની જન મોહીકે કરત ભડે કલ્પાંત;
 જેષ્ટા જ્ઞાની સંનજન, દેવ નિજ સુખશાંત. ૧૨
 સજનસેં હેઠાય નહીં, પાવકસે ન જલાય;
 જેષ્ટા જલ ગીળત નહીં, શમીર શોરમાને જાય. ૧૩

બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશકે માનત ભીન ચીતમાંહી;
 જેષ્ટા વાંકે માનલે પામરતા સુખ નાંહી. ૧૪
 આગ લગે જળ ધરવિષે, તખડી કુપ ખોદાય;
 જેષ્ટા સોમાનો વૃથા ચલમેકા જલભય. ૧૫
 જેષ્ટા જન્મારો મથા ખીના સંતકે સંગ;
 જેસે મેલે વસ્ત્રકે કળહું ન લાગતરંગ. ૧૬
 જેષ્ટા ચોખન ચારદીન વામે લીજે લાવ;
 ભવતારન સતસંગ હું, લીજે વાંકે નાવ. ૧૭
 દેહા ધ્યાસ અહંપદ તણ, ધરે સંતસેં ખ્યાર;
 જેષ્ટા જળલગ પ્રાણહય, કરલે પરોપકાર. ૧૮
 જેષ્ટા ભેગ ભલો ભલો ભયો, તાવ સીધુકે તીર;
 ખાહીર આનો ચત્તસેં હીમતધારે વીર. ૧૯
 જેષ્ટાજીતે જનસેં કરત સદા મતસંગ;
 શ્રવણ મનન નિજ ધ્યાનસેં હોત અવિદ્યા ભંગ. ૨૦
 જેષ્ટા આત્મજ્ઞાનવિષુ ધીક ટોપી ધીક તાજ;
 જેસે નારી નાકવિષુ, જ્યેષ્ઠ સજન વિનલાજ. ૨૧
 શ્રેષ્ઠ સખડી તેમનુ જતન વાંકે શુભ અધિકાર;
 ધર્મ મોક્ષ અરૂ કામના અર્થ પદારથ ચાર. ૨૨
 જેષ્ટા અહે તત્કાલ તું પુરૂષાર્થ શુભ ચાર;
 વામે ઉત્તમ લાલ હયે ખંધ છોડાવન હાર. ૨૩
 શ્રવણ વાક્ય વેદાંતકે કરલે હોન પ્રકાર;
 જેષ્ટા અંગી અંગસેં અહે સ્વરૂપ વિચાર. ૨૪
 ભયાનક તખલગે જળલગ તન અહંકાર;
 જેષ્ટા ભે અહંપદ ટળે, કાલ-કે કયેં ભાર. ૨૫
 જેષ્ટા ભનો કર્મ ભય સ્થુલ લીંગકે સાથ;
 જીવ જહાં લોહુખ્ત હયે, તહાંતક કર્મ સંગાથ. ૨૬
 માયાકો ભય તખતક લગે જળલગ હય અજ્ઞાન;
 જેષ્ટા સોજાને ટળે અહે શુરૂકી સાન. ૨૭

જેટા જાનો ઇશ ભય જખલગ દ્વેતા ભાવ;
 જીવશીવ શો એક હયે જ્ઞાન ગુરૂસે પાવ. ૨૮
 જેટા જાનો વેદ ભય વર્ણાશ્રમ અભીમાન;
 મિટતસો વૈરાગ્યસે મિલે સ્વરૂપ પિછાન. ૨૯
 જેટા તહાંલગ દેવભય, જહાંલગ જગમે ખ્યાર;
 ટળે આશ જો જગતકી દેવનકો કયોં ભાર. ૩૦
 ભય લોકનકો તખલમે જખલગ હય નીજદોશ;
 જેટા સોજાને ટળે મીલે પરમ સંતોષ. ૩૧
 જાનો જેટા કર્મફલ હોવત ત્રીન પ્રકાર;
 જાતીભોગ આયુષ્ય સોપાવત સખ સંસાર. ૩૨
 પંચકર્મ ઇંદ્રીય અરૂ પંચમદ્રિયજ્ઞાન;
 અંતકરણ ચાતુરમીલ ચૌદ રત્ન પ્રમાણ. ૩૩
 વાંકો લાભ નરદેહમે જેટા ચૌર ન જાન;
 જો તોડન અહે ચક્રકો કર પરમાર્થ કામ. ૩૪
 સ્થીત હરી હયે સર્વમે વાંકે હય સખતન;
 પય ધૃતવત વ્યાપક સદા, શ્રીધર આનંદધન. ૩૫
 સખકો જાનનહાર હયે તાકો જાને ન કોય;
 સતા દાતા સર્વકો જેટા જાનો શોયે. ૩૬
 સમદમ શ્રદ્ધા ત્રીસરી, સન્નાધાન ઉપરામ;
 છઠી તિતિક્ષ જાણીયે ભીન ભીનયા નામ. ૩૭
 પ્રથમ પ્રત્યક્ષ પીછાનીયેં દુજો હય અનુમાન;
 શબ્દ પ્રમાન બિચારકે, જાન ચતુર્થ ઉપમાન. ૩૮
 અર્થાપતિ પંચમે ઉપલબ્ધિ પદજાન;
 જેટારામ વિચારકર,, યાતે ઉપજત જ્ઞાન. ૩૯
 ઉર્ધ્વગતી સાત્વિકકી, મધ્યમ રાજગુમાન;
 અધતામસ ગતી જાત હે, ત્રીગુણ રહીત વિજ્ઞાન. ૪૦

શ્રી સત્યનારાયણનો થાળ.

રાગ-ધનાશ્રી.

સત્યનારાયણ દેવ દયાલ, પ્રભુ સત્યનારાયણ દેવ;
દુધનો કંસીસ-કચો તમ માટે આરોગો સત્યદેવ—દયાળું
સ્વાદીષ્ટ સુંદર મેવા સુધાર્યો બહાલ ધરીને વિવેક—દયાળું
મંડપ રચ્યો સુશોભિત સારો, પુષ્પ સુગંધી મેળ—દયાળું
કલીયુગે તમો સત્ય કહેવાણા, કરોછો કુશળ ક્ષેમ—દયાળું
લકતાધીન પ્રભુ આપ કહેવાણાં, લકતો કરે નિત્ય સેવ—દયાળું
દયાદાસની એવી વિનતિ, વૃત કહેલુ બહુ સહેલ—દયાળું

૮૮

થાળ.

દશરથ સુત રઘુરાઈ, જમે પ્રભુ દશરથ સુતરાઈરે;
નાકેરે ચરણકમલ ધોવરાવું, જલ ભરી ભરીલાવું—દશરથ ૧
દુધ દહી ઝોર ઘૂત મધ શાકર, અમૃત પંચ બનાઈ;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, સુંદર જલ સુખદાઈ—દશરથ ૨
પાટ પીતાંબર વસ્ત્ર પેરાવું, પુષ્પકી માલ બનાઈરે;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, ચંદન દેહ લગાઈરે—દશરથ ૩
સર્વ વૃક્ષ રશરૂપ બનાઈ, અગર અગ્નિ જલાઈરે;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, સુંદર દીપ જલાઈરે—દશરથ ૪
ગ્રેવ ગાંઠીઆ ઝોર જલેખી, ઘેવર પુડી બનાઈરે;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, શ્રીખંડ ઝોર મલાઈરે—દશરથ ૫
આધુ લીંબુ કેરી કવરીઆં, ઘરમર અતી સુખદાઈરે;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, ગંગાજલ સુખદાઈરે—દશરથ ૬
ચુના કાથા લર્વીંગ સોપારી, પાન એલચી સારીરે;
લ્યોલ રામા લ્યોલ રામા, કાંચેકી ગોરી બનાઈરે—દશરથ ૭
દયારામ કરજોડી કહતો, મસતક ચરણ નમાઈરે;
હે પ્રભુ હે પ્રભુ દીન દયાળુ, અહિ નિશદીન ગુણ ગાઈરે—દશરથ ૮

૮૯

થાળ.

મારી પ્રેમ ભાવની છે થારી, મારા પ્રેમપ્રીતની છે થારી;
 અંગીકાર કરો ગીરધારી, ખીર પેંડાતે ખુબ બન્યાહે;
 હારે માહે શ્રીફલનીછેરે ચારી, હારે માહે શ્રીફલનીછે ચારી—અં ૧
 આખડ ખાબામાહે સાકર સારી, હારે માહે સોફ અંજીર સુંગધી—અં ૨
 તુલશીપત્રની આપઈ છે થારી, હારે મુખવાશ્યા તે પાન સોપારી—અં ૩
 ભાવની થારી લેને ચીતચારી, હારે દયારામ કહે વિનતી અમારી—અં ૪

૯૦

પુરૂષોત્તમ માસમાં--કચ્છી--સારસ્વતો
 ત્યા હુવાણા વર્ગની સ્ત્રીમંડળ તરફથી
 નદીકીનારે ગાવાતું કચ્છી સ્તોત્ર.

શંખવળે નારાયણ દેવ, હરહર આવા ગમણુ કરે.	૧
જેણે દુઠેનાઈએ નંદ, ગોકલ ગામ વસે આનંદ.	૨
ભાવે દશરથ જે નારાયણ, જેજેકાર કરે જગન્નાથ.	૩
મયડે ઉચડા પાંડવ ચાર, ચારવેદ ચાર હોય વણુચાર.	૪
અઠયાશી વણુનાઈ સ્નાન, નવે ઘડે ગંગાજલ ભર્યો.	૫
અરઘદીઓ તમે કેશવરાય, સુરજ પુરજ પુરણી આય.	૬
ગંગા જમનાં નાઈએ સ્નાન, એકલડી દયાદેવ કરીશા.	૭
અંતકાલે હરી સભાદશા, હરજલ હરભણીને ઉડ્યાં.	૮
બાઈવેણીએ સુતાં, લાળીએ લોએ પાંડવા.	૯
મામન ઘડને કનસુણને વાણીઆ, જેત્રાંમણુ ગડેઆં.	૧૦

- સેપણરાએ સંચર્યો, જે ત્રીલુવન ઘડયો. ૧૧
 નાએઓ ધોએ પુજેડે મા, એવો લાગો આડતીએ. ૧૨
 છુટો પાખી ચડયો લેખણ, આએડોમાં જતી સતી. ૧૩
 ઉઠો લોકા ધર્મ કરો, બ્રાહ્મણ જમાડો. ૧૪
 આચડે મને ઓડખ્યા, મા સ્વર્ગાપુરીમાં વશે પાંડવ. ૧૫
 બાલરે ભેળન ધર્મ ખેંચ્યો, તેં મુરખ તેનભવન ખેંચ્યો. ૧૬
 આલર માલર કેઆકરેશો, જંધર મુરાકરી ભોજનદશો. ૧૭
 વાંકલ ચડી પશ ભરેશાં, ચાર કોઠા ચાર ધોવાર. ૧૮
 વણ કુંજીએ ઉઘાડીઆં બાર, દરશન કરીઆં શામ ધોવાર. ૧૯
 શામલ સુતી કતીઉંચે, અરબદે ભંડારે બેઠે. ૨૦
 નાઈઆંને નોરાતા નાઈઆં, બારોએ માશ. ૨૧
 નરનાઈઆ તેરો વરનાઈઆં, સભના ઉત્તમ કતીનાઈઆં. ૨૨
 કતી ઉત્તમ પુરૂષોત્તમ નાઈઆં, પુરૂષોત્તમ નાઈઆ દીઆં અન્ન. ૨૩
 પુત્ર લક્ષ્મીજ બોધન.

૯૧

ઢાળ.

શૌમલી આવો સુંદરી, આપણે ગાઈએ મંગલચારરે;
 કડં કૃષ્ણજીની આરતી, મારે જીવનનું આધારરે.
 રણછોડ રાએની આરતી, રઘુનાથજીની આરતી;
 આરતી કરોને જશોદા માત, અગર દેલાવો શ્રીનાથજીની આરતી.
 સોનાપાશા શોગઠાને રૂપાના બાબેડરે;
 હારે રાણી રાધીકા જીતે બહવરાય-રણછોડરાય.
 ડાબે કોરે કેવડો રામ ઘડયો જીવણ શલાટરે;
 ઘડે કૃષ્ણજીની પાલખી રાધાનું નવશરો હારે-રણછોડ.

કાને કુંડલ જગમગે સમદલ તુળશીનો હારે;
 એશે ઠાકર સેવીએ જેણે રાખ્યો ધુ પ્રલાદરે-રણછાડ.
 મનકારે મનકા મનકારે મેવા, મૈડાવલોવે માત જશોદા;
 મૈડાવલોવે ને માખણ મેળે, માખણ ખાએ શ્રીનંદ ગોવડીઓ.
 મન કેરી માટીને તન કેસ નેતસ;
 ઉસરે માટીમે માખણીઆ કેશા.
 ભલેરે મલેઆ મેતા નરસીંહના સ્વામી;
 સદાએ રંગલી ગોપી આનંદ પામી.
 ગંગા કાંઠે ખેતરડારે નમો નારાયણ;
 વાવળે જમણે હાથ હરો હરી વાસુદેવા.
 આવો બેનો બેસો બેનડીયુરે નમો નારાયણ;
 કરીએ કલીયુગડાની વાત હરો હરી વાસુદેવા.
 કલીયુગ કડુવો લીમડારે નમો નારાયણ;
 દીઠાં છે સ્વર્ગ ધોવાર, હરો હરી વાસુદેવા.
 ધર્મની શેરી સાંકળીરે નમો નારાયણ;
 આપોછે ધોવારકાનો સંગ, હરો હરી વાસુદેવા.
 ધરમનો છાખડો ઉઘડ્યોરે નમો નારાયણ;
 પાપનો ગયોછે પાતાલ હરો હરી વાસુદેવા.
 કૃષ્ણજી બળધીઆ બેડીઆરે નમો નારાયણ;
 રાશડી રણછાડજીની હાથ હરો હરી વાસુદેવા.
 કૃષ્ણજી કમાડીઆ ઉઘાડેઆરે નમો નારાયણ;
 આબ્યાં છે વૈષ્ણવનો સંગ હરો હરી વાસુદેવા.
 ગાય સ્ત્રીએ સુણે સાંભળેરે નમો નારાયણ;
 તેનો હોય તે વૈકુંઠવાસ હરો હરી વાસુદેવા.

* ૯૨ રાગ—ભરવી,

મનીષા મનવશ કરીને, કરમાં લે વરમાલ—ટેક.

અણ, પ્રાણ, મનકોશ થકી પર, તું મુજથી પચ્યાલ. ૧
ખાદ્ય શંગાર સજ્જને ખાળે, આંતર શુદ્ધ વિશાલ. ૨
પદ સંચાર સંભાળી કરજે, ત્યાગી શાલ દુશાલ. ૩
અવસર જાહે ન તેની મધુરી, કરજે તું સંભાલ. ૪
છેદ મોહ પ્રમોહની માધુરી, વિકસે છે આકાલ. ૫
શીત સમીર સુગન્ધિત સાથે, વિકસે આપ દયાલ. ૬

૯૩ રાગ—એજ,

મનીષા મનવશ કરતું, ત્યાગ આ ક્ષુદ્ર વિચાર—ટેક.

શુદ્ધ શુષ્ક આ તાડું નિરંજન, રૂપ તે ખાક થનાર. ૧
માનસ સૈનિક કામાદિક અરિ, નાશક છે સુવિચાર. ૨
કાંત નથી તુજ તાત નથીએ, નથીએ હિત કરનાર. ૩
સંગ થકી ધૃતિ ભંગ કરે પણ, નથી એ નરકે નાર. ૪
મનને દાસ કરી એની સ્વામિની, થાતું મદ હરનાર. ૫
મુંદરી શોભા શંગાર સજ્જનિજ, દર્પણથી તું નિહાર. ૬
રત્ન પ્રસૂતા તું તુજ તાતજે, નિકટ વસે અવિકાર. ૭
હીપક ચિદ આભાસ પ્રકાશે, નિરખ તું સર્વાધાર. ૮
દયાળુ તન્મય થઈ ત્યાં કરજે, આત્મ તત્ત્વ વિચાર. ૯

૯૪ કવાલી.

અલૌકિક મિષ્ટ સાગરકે, કિનારેપર ખડા હોતા—ટેક.

ઉસી નિઃસ્રીમ સિન્ધુકી, દિવાલે હૈ રચિ અપને;
લગા અખ આપમેં તપને, નિશિદિન મોહમેં સેતા. ૧
તૃષા શાન્તિ કહાં તનમેં, ભરા દુર્ગંધ જલ મનમેં;
પ્રીત નહિ ઐર સાધનમેં, વિકલ ભવપાર નહિ હેતા. ૨
અચલ શ્રદ્ધા નહિ ભકિત, કહાંસેં પાય વેા મુક્તિ;
નહિ હૈં કર્મમેં મુક્તિ, ઉસીમેં જન્મકેં ખોતા. ૩
છેડ મન મુદ્ધિ લે આગે, અલૌ જહાં જ્ઞાનધન ભજે;
દયાનિધિ સોમરસ આગે, ભરા સિન્ધુ લગા ગોતા. ૪

* પંડિત દયારામ ખટ્ટક શર્મા મહોપાધ્યાય કૃત.

આશ્રયદાતાઓની નામની યાદી.

નકલ.	નામ.
૧	જેશી પ્રેમજી જેઠા રેશમવાલા.
૧	કોઠારી ગંગારામ જેઠા.
૧	„ કાનજી વેલજી.
૧	„ રામજી ટોપણ.
૧	ઠા. આણંદજી ભાણજી.
૧	શાસ્ત્રી વેણીશંકર પુરષોત્તમ.
૧	„ પ્રેમશંકર મણિશંકર.
૧	વ્યાસ પ્રેમજી પ્રાગજી ભટ.
૧	જેશી રણછોડદાસ વિશનજી.
૧	ઠા. રતનસિંહ પ્રાગજી.
૨	વૈદ્ય કુખેરજી દામોદર સુક્લ,
૧	ઠા. વેલજી માવજી.
૧	„ વીરજી તેજપાર.
૧	„ કાનજી માલજી.
૧	સોની હલુ ચાપશી.
૧૦	ઠા. મેગજી પુરષોત્તમ પુંજણી.
૧	ઠા. પ્રાગજી પુરષોત્તમ પુંજણી.
૧	„ ખટાઉ શીવજી
૧	„ મેગજી ગોકલદાસ
૧	જેશી ગૌવરીશંકર પ્રસોત્તમ
૧	„ ખટાઉ મોનજી
૧	„ જટાશંકર દુંગરસિંહ
૨	શેઠ વિઠ્ઠલદાસ તુલશીદાસ,
૧	„ કેશવજી નથુ સેલર.
૧	„ મોનજી સુંદરજી.
૧	„ લાલજી દુંગરસિંહ.
૧	„ લવજીભાઈ મેગજી.
૧	„ વિશનજીભાઈ કરમસિ.
૧	„ આણંદજી સુંદરજી.
૧	„ કાલીદાસ પ્રાગજી.
૧	„ પ્રસોત્તમ સુરજી.

નકલ.	નામ.
૧	„ અરજીજી ગોપાલજી.
૧	„ રામજીભાઈ જેરામ.
૧	„ દુંગરસિંહ નાગજી.
૧	„ ધર્મસિંહ ભવાનજી.
૧	„ વિરજી પેરાજી.
૧	„ કલ્યાણજી સુંદરજી.
૧	„ મનજી હીરજી.
૧	„ ગોકલદાસ પ્રધાન
૧	„ રતનસિંહ ખેરાજી
૧	„ માધવજી હરીરામ
૧	„ મોતીરામ વાગજી.
૧	„ ચના સુરજી.
૧	„ કરસનદાસ ધર્મસિંહ
૧	„ કાલીદાસ લાડક
૧૫૧	એક અદસ્થ લોકમાન્યનાં પુન્યાર્થે.
૧	જેશી મયાશંકર દુંગરસિંહ
૧	„ અરજીજી કાનજી.
૧	„ રામજી નારાયણજી.
૧	કોઠારી ચત્રભુજ ટોપણ.
૧	દરજી નથુ હદુ.
૧	ઠા. લખા પ્રસોત્તમ.
૧	શેઠ પ્રધાન વાગજી.
૧	„ નરહમલ તુલશીદાસ
૧	„ રણછોડ તુલશીદાસ
૧	„ કાનજી સુરજી.
૧	ઠા. ખેરાજી ખટાઉ.
૧	જેશી છોટાલાલ મુરજી
૧	„ દેવકરજી દામજી
૧	વ્યાસ વલભજી લાલજી
૧	પં. શ્રીકૃષ્ણ જ્વાલજી.
૧	પં. મોતીરામ વેલજી.

આશ્રયદાતાઓની નામની યાદી.

નકલ.	નામ.
૧ પં.	કાનજી સુરજી.
૧ ઠા.	ખીમજી પુંગ.
૧ „	દુંગરસિંહ જીવણ.
૧ „	પ્રધાન લખા.
૧ „	કાતજી ખેતસી બકત
૧ „	મુરારજી ઉમરશી
૧	કોઠારી દયાડ માધવજી
૧ ઠા.	જાદવજી ખેતસીંહ
૧ પંડયા	દેવરામ ધનજી
૧ ઠા.	દુંગરસી ઝોષવજી
૪	જેશી કુચરજી નારાયણજી
૩ „	નરસી ઠાકરશી
૧	માસ્તર ગૌરીશંકર લાલજી
૧ ઠા.	મુરારજી ગોપાલજી
૧	જેશી શીવજી નારાયણજી
૧ „	આતમારામ વેલજી
૧ „	રામજી કાલીદાસ
૧ ઠા.	લીલાધર માધવજી ચંદન
૧ „	રામજી માધવજી ચંદન
૧ „	વિશ્રામ ખટાઉ
૧ „	ભાણજી રામદાશ કૌતક
૧	શેઠ ચત્રભુજ મુલજી
૧ ઠા.	ચત્રભુજ વિશ્રામ
૧	શેઠ રામજી મુલજી
૧ ઠા.	દામજી શીવજી
૧	જેશી વાગજી ઇબજી પાઘડીવાલા
૧ „	પ્રસોતમ ખટાઉ
૧	શેઠ કલ્યાણજી મુલજી
૧ ઠા.	હંસરાજ ખેતસી
૧	આસ પ્રાણશંકર લાધારામ
૧ ઠા.	વીરજી જાદવજી
૧ „	જાદવજી માવજી મેવાવાલા
૧	સોની વલભજી લાધા.

નકલ.	શ્રી મંડળ.
૧	ખીઆબાઈ
૧	નાનબાઈ
૧	મહાબાઈ
૧	પ્રેમાબાઈ
૧	બચુબાઈ
૧	સાકરબાઈ
૧	સાકરબાઈ
૧	મંગાબાઈ
૧	રામાબાઈ
૧	વિદ્યાગૌવરી.
૧	મોગીબાઈ
૧	હીરબાઈ
૧	દેવકાંબાઈ
૧	કલ્યાણબાઈ
૧	માનબાઈ
૧	તુલસાંબાઈ
૧	પુરબાઈ
૧	મુલબાઈ
૧	ચાપાબાઈ
૧	કસ્તુરબાઈ
૧	નાથીબાઈ
૧	ધનબાઈ
૧	પાર્વતીબાઈ
૧	સુંદરબાઈ
૧	વાલબાઈ
૧	મણીબાઈ
૧	કાલીબાઈ
૧	બચીબાઈ
૧	અમૃતબાઈ
૧	કારીબાઈ
૧	મમીબાઈ
૧	મટુબાઈ
૧	રાધાબાઈ
૧	જનબાઈ
૧	જીવાંબાઈ
૧	લક્ષ્મીબાઈ
૧	લીલબાઈ
૧	જનકીબાઈ
૧	ચોથીબાઈ
૧	ગોદાવરીબાઈ

આમમદાતાઓની નામની યાદી.

નકલ.	નામ.
૨	કોઠારી કેશવજી માધવજી
૫	શેઠ જીરાભાઈ પ્રાગજી
૧	હા. ખેરાજી વેલજી
૧	કોઠારી પ્રેમજી ચત્રજી
૧	જોશી પીતાંબર આપશી
૧	કોઠારી કાનજી મનજી
૨	હા. દોશા હરજી કેનવાણવાલા
૧	જેરામ ઘેલા મુંદ્રાવાલા
૧	વિનશજી રામજી
૧	કુંઘરજી દુંગરસીંહ.
૧	ખીમજી શામજી પોપટ
૨૫	ભક્ત ખીમજી રવજી
૨૫	એક ગ્રહસ્થ
૧	હા. મોતીરામ દેવચંદ
૧	સુંદરજી મુલજી
૧	વીરજી ખેતસી
૧	વીશનજી રામજી
૧	દુંગરસીંહ કલ્યાણજી
૧	હા. રામજી ભાણુજી
૧	વ્યાસ વીરજી ત્રીકમજી
૧	શેઠ નાનજી મુલજી
૧	હા. નાનજી મુરાજી
૧	વ્યાસ ઉમાશંકર મુરજી
૧	પંડિત દયારામ પ્રેમજી
૧	જોશી માધવજી ઉકેડા
૧	રામજી માલજી
૧	દયારામ સુંદરજી

નકલ.	નામ.
૧	વીરજી જોશી
૧	પ્રધાન દામજી
૧	શ્રીવજી રતનશી
૧	કવિ નરભેરામ વિશ્નજી
૧	જોશી હંશરાજ વિશ્રામ
૧	મેમજી ખેરાજી
૧	શેઠ કરમરી હીરજી
૧	હાકરશી પ્રાગજી
૧	લખમીદાશ ચંદારામજી
૧	ત્રીકમદાશ રતનસિંહ પુંગ
૧	કરમસિંહ ગોપાલજી
૧	કોઠારી રામજી કુંઘરજી
૧	નાડેશ્વરના પુત્રી ભાણુજી
૧	પં. કાર્તીતિથ
૧	જયરામ ઉકેડા
૧	મહોપાધ્યાય
૧	વ્યાસ વાલજી મુરાજી
૧	વીશનજી કોરજી
૧	ઉમાશંકર લીલાધર
૧	પં. ધર્મસિંહ ખીમજી
૧	ગોવિંદજી લધા
૧	વ્યાસ હીરજી તુલશીદાસ
૧	પંડ્યા હનનલાલ ગોપાલજી
૧	વૈદ્ય શાસ્ત્રી મનજી સાલજી
૧	સાલજી ગદવજી
૧	પ્રસોત્તમ ગદવજી
૧	શેઠ હીરજી ગદવજી.

નોટ—કેટલાક નામોના પત્રા વળાસર ન આવતા હાખલ થઈ શક્યા તથા માટે મુજ સંજ્ઞાનોએ દરયુગર કરવી.

પંડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા

સ્થાપિત સં. ૧૯૬૨.

વિદ્યાવર્ધક પુસ્તકાલયના માલેક પંડિત દયારામ રત્નસિંહ તરફથી પ્રગટ થયેલ પુસ્તકોની ટુંક યાદી.

૧ વિવિધબોધ પ્રકાશ (બાર ભાગમાં)	...	...	૧-૦-૦
૨ રત્નપ્રબોધ વચનામૃત સહસ્રી	...	...	૦-૮-૦
૩ મુળેષ સુધાકર	...	...	૧-૦-૦
૪ અતર ચિંતામણિ	...	...	૧-૦-૦
૫ પતિવ્રતા પારસમણિ	...	...	૧-૦-૦
૬ દયાસાગર...	...	...	૧-૦-૦
૭ ભજન-ભૂષણ તથા ભક્તિ ભૂષણ (આ. ત્રીજી.)	...	...	૧-૪-૦
૮ ભજન મણિ	...	...	૧-૮-૦
૯ ભજન-ચંદ્રિકા (આ. ખીજી.)	...	...	૧-૦-૦
૧૦ ભજન-સિંધુ	...	...	૧-૪-૦
૧૧ શિવ-ભજનાવળી (આ. ૪ થી.)	...	...	૧-૦-૦
૧૨ યશ-ચંદ્રિકા	...	...	૦-૪-૦
૧૩ આરતિ-સંગ્રહ.	...	...	૦-૨-૦
૧૪ ગૌરક્ષા પંચરત્ન	...	...	૦-૦-૦
૧૫ સંક્ષેપ સન્ધ્યા	...	...	૦-૦-૦
૧૬ સ્ત્રીઓ માટે પાઠ પૂજન	...	...	૦-૧-૦
૧૭ વેદમ વિદ્યારણુ	...	...	૦-૮-૦
૧૮ શુકનશાસ્ત્ર	...	...	૧-૦-૦

ઉપરના પુસ્તકોમાંથી જે શિક્ષકમાં ન હશે તે મોકલવામાં આવશે નહીં.
સંપ્રદાઈ કાંઈ અગર સ્ટેમ્પ મકવા શિવાય જવાબ મળશે નહીં.

પંડિત દયારામ રત્નસિંહ શર્મા.

વડગાદી, તુલશીદાસ મુરલિ હાઉસ, નં. ૩ મુખર્જી.

